

M. ŞEHMUS GÜZEL

FRANSA SİYASETİNE GİRİŞ

KİTAP ÜÇ

PATRONLARIN CUMHURBAŞKANI, YOLSUZLUK, YOKSULLUK

ekitap.aqorum.com

M. ŞEHMUS GÜZEL

FRANSA SİYASETİNE GİRİŞ

KİTAP ÜÇ: PATRONLARIN
CUMHURBAŞKANI, YOLSUZLUK,
YOKSULLUK

Bu çalışmalarını bir ekitabta toplamaya karar verince hepsini tek tek ve başından sonuna yeniden okudum, birkaç düzelti, bir-iki çıkarma, bir-iki de ek yaptım. Bu haliyle işe yarayabileceğini düşünüyorum. Yazılış tarihleri metinlerin altında parantez içinde.

ekitap biçiminde sunumu: Kasım 2020

Yapıt: M. Şehmus GÜZEL

Teknik yönetmen ve kapak: Ferruh DİNÇKAL

Dizgi : MŞG

İSBN : Belki gelecek. Belki gelmeyecek. Zamana, duruma, gelişmelere bağlı.

Bu yapıtın yayın hakları yazarına aittir.

Kitaptan edinmek için iletişim: Gerekirse. Şimdilik ekitab.ayorum.com deyin, tıklayın, “indirin”, götürün.

Hediyemizdir.

İÇİNDEKİLER

SUNU: NİCOLAS SARKOZY CUMHURBAŞKANI SEÇİLDİ	5
PATRONLARIN CUMHURBAŞKANI	7
TÖKEZLEDİ SARKO HEMEN !.....	8
UYANIN ÇOK GEÇ OLMADAN	11
SARKOZY VE ABD.....	14
AB DEYİP GEÇME	15
MERKEL SARKOZY'Yİ SEVMİYO	18
PARİS KEKELİYOR YENİDEN	23
IRKÇILIĞIN ELİ BENZİN KOKUYOR, YÜZÜ ÖLÜM	30
27 KASIM 2008, FRANSA, YOKSULLAR.....	37
OCAK-MART 2009, DAYANIŞMA İÇİNDE YÜRÜMEK	42
SENDİKAL BİRLİK RÜYA OLMAKTAN ÇIKTI	42
TOPLUMSAL MÜCADELEDE RADİKAL VE YENİ BOYUTLAR	43
YOKSULLUĞUN YENİ YÜZÜ	49
SİYASİ YANKILANMASI.....	51
EKİM 2010 : EYLEMLER SÜRÜYOR	55
POLİS POLİSE KARŞI	61
EVET İŞÇİ SINIFI VAR.....	63
PARİS KOMÜNÜ : 2011'DE 140. YIL KUTLAMALARI.....	64

SUNU: NICOLAS SARKOZY CUMHURBAŞKANI SEÇİLDİ

2 Nisan ve 6 Mayıs 2007'deki cumhurbaşkanlığı seçiminde Nicolas Sarkozy Ségolène Royal'i önce televizyondaki tartışmada, klasikleşmiş tv "maçında", ve hemen izleyen günlerde yapılan ikinci turda yendi. 2007'de Sarkozy "daha iyi oynadı" ve Bayan Royal'i kızdırarak, sinirlendirerek maçı ve seçimi kazandı, yüzde 53,06 ile 19 milyon seçmenin oyuyla. Bayan Royal yüzde 46,94 ile oyların 16 milyon 800 binini alabildi.

Nicolas Sarkozy 2012'ye kadar görevde kalabildi. Hakkında ileri sürülen iddialara ve türlü çeşitli dertlere rağmen.

Christian Estrosi'nin başkan, Brice Hortefeux'nün sayman olduğu, Sarkozy'nin "kalesi" Neuilly'de kurulu, «Association de Soutien à l'Action de Nicolas Sarkozy» ("Nicolas Sarkozy'nin Eylemine Destek Derneği")nin, Fransa'nın en zengin ailelerinden Bettencourt'lar tarafından finanse edildiği ve Sarkozy'nin cumhurbaşkanlığı seçimi kampanyasına mali destek bulmak için kurulan bu "küçük cep partisi"nin (petit parti de poche) 2006 ve 2007'de 400 bin örodan fazla "hibe/yardım" topladığı da öğrenildi.

Daha sonra Sarkozy tarafından uygulamaya konulan "bouclier fiscal" ("vergisel kalkan") çerçevesinde, ailenin bir numarası, "lideri", milyarder Liliane Bettencourt'a Mart 2008'de, Bütçe Bakanlığı'nın 30 milyon öro ödediği 1 Temmuz 2008 tarihli haftalık dergi Le Nouvel Observateur tarafından açıklandı, belgesiyle. 14 Temmuz 2008 tarihinde ise Mediapart sitesinin araştırmacı iki gazetecisi Fabrice Arfi ile Fabrice Lhomme bu konuda daha ayrıntılı bilgi ve belge sunarak Bettencourt'larla Sarkozy, Bütçe Bakanı Eric Woerth ve eşi Florence Woerth (Liliane

Bettancourt'un "servetinin yönetimiyle uğraşıyormuş"), Sarkozy'nin sağ kolu ve her işinde her zaman yanı başında yer alan ve defalarca bakanlık yapan Brice Hortefeux ilişkileri kamuoyuna açıklandı. Kirli çamaşırlar uzun süre saklanamıyor. Yine de Sarkozy'nin iktidarı almasından neredeyse hemen sonra bu kadar "sırrın" ifşası manidar. Cumhurbaşkanı seçilebilmek için yaptıkları, seçim kampanyasının finansmanı yüz kızartıcı türden. Dahası da var...

Sarkozy'nin 2007'deki seçim kampanyası için Libya devleti lideri/"Rehberi" Kaddafi'den yasadışı yollardan elli milyon öro aldığı, seçim kampanyasını bu parayla yürüttüğü iddiaları 2018 başında Sarkozy hakkında dava açılmasına yol açtı, 48 saat kadar gözaltında tutulduktan sonra. Koskoca bir eski cumhurbaşkanı... Bu meseleyle ilgili beş ayrı suçlamayla hakkındaki işlemler Kasım 2020'de de sürüyor... Bu hamur daha çok su kaldıracağı benziyor...

PATRONLARIN CUMHURBAŞKANI

Cumhurbaşkanlığı seçiminin ertesi günü, 7 Mayıs 2007 Pazartesi, Bastille taraflarındaki bir arkadaşın bürosuna uğradım. Saat 16 : 30 gibi. Birdendbire sokaktan "Sarko Sarko: Le peuple aura ta peu!" (Sarko Sarko : Halk hakından gelecek) sloganını duymaya başladık. Tamam ihtilal başladı herhalde. Hemen balkona çıktık :

İki yüz kadar ortaokul ve liseli öğrenci yolun sol yakasından Nation (Ulus) Meydanı'na doğru yürüyor: Kızlı, erkekli topluluk neşeli ve sağ yakadan akan otomobil sürücülerine, kibarca "lütfen dikkat" diyor. Kiminin elinde tebeşirle yazılmış "Anti-Sarko klaxonnez! (Sarko'ya karşı olanlar korna çalınız). Kimi sürücü korna çalıyor nitekim.

Topluluğun önünde ve arkasında iki sivil polis: Yasal izin alınmadan yapıldığı herhalinden belli gösterinin kazasız belasız sürmesi için, gösterici gençlerle yürüyorlar. Bir yandan yakalarına yapışık telsizden istihbarata devam ederek.

Bu tür gösteri ve yürüyüş 6 Mayıs 2007'de Nicolas Sarkozy'nin % 53 oy oranıyla cumhurbaşkanı seçilmesinden beri aralıksız sürüyor. Zaman zaman polisle çatışmalara da yol açan gösteriler, yürüyüşler, oturma eylemleri Sarkozy'ye ve programına karşı tepkilerin görünen bölümü.

Evet % 53 oy oranıyla seçildi ama bu aynı zamanda geri kalan yüzde 47'lik seçmenin O'na ve yapmak istediklerine karşı olduğu anlamına da geliyor. Hele Segolene Royal' e oy verenlerin oranının kimi yerde % 50'yi hatta % 60'ı geçtiği de bilince. Örneğin Paris'in kimi ilçelerinde bu oran % 64, Nantes gibi Batı'nın önemli kentlerinden birinde % 56, Rennes'de % 62...

Evet Sarkozy coğrafi açıdan Fransa'nın doğu ve kuzeydoğusunda önde gelirken ülkenin batısı ve güney batısı Segolone'i tercih etti. Yani Sarkozy ülkenin bütün bölgelerinde çoğunluğu elde edemedi. Sarkozy neredeyse seçmenlerin yarısına yakını tarafından beğenilmiyor.

Paris, Marsilya, Lyon gibi üç büyük kentte ve bunların banliyölerinde gençlerin bir bölümü hoşnutsuzluklarını otomobil yakarak, polisle çatışarak sergiliyor. Bu tür eylemleri Anarşistlerin ve kimi ihtilalci grupların düzenlediği söyleniyor, yazılıyor. Oysa Sosyalist Parti ve ihtilalci örgütlerden LCR'nin (Devrimci Komünist Birlik) yöneticileri gençleri sakin olmaya çağırdı. Ama gençler, yüz, yüzelli, ikiyüz kişilik kümeler halinde gösterilerini değişik mekanlarda sürdürüyorlar. Polisle çatışıyorlar ve bilhassa Sarkozy ve takımına karşı kızgınlıklarını dile getiriyorlar.

TÖKEZLEDİ SARKO HEMEN !

Gençlerin Sarkozy ve takımına nefret nedenlerinden biri onların "yalancı olması". İşe bakın ki yılların deneyimli siyasetçisi Sarkozy bizzat kendi kalesine bir gol attı. Fransızcada buna " faux pas" denir. Evet Sarkozy kendi kendine çelme taktı.

Bakın nasıl : Cumhurbaşkanı seçildiği gece Paris'in en lüks otellerinden birinde kaldı. Evi yokmuşcasına... Ve sonra özel bir uçakla Paris'ten ayrıldı. Malta açıklarında Akdeniz'de bir yatta birkaç gün kafa dinlendirmek için. İşin aslı hemen ortaya çıktı:

Efendim Sarkozy'nin otel giderlerini ödeyen, özel uçağı, özel yatı onun emrine veren ve bütün giderlerini karşılayan kişi Fransa'nın en önemli sanayicilerinden ve bir kolu radyo alanında, biri

televizyonda, bir diğeri de basında olan Vincent Bollore imiş. Bunu hem adı geçen doğruladı, hem de kendisinin helikopterle ve her türlü yöntemle izleyen basın mensuplarına sabah koşusu sıralarında, Malta tepelerinde bizzat Sarkozy açıkladı.

Daha vahimi şu: 8 Mayıs bilindiği gibi ikinci savaşın bitiş tarihi. Her yıl Fransa'da özel törenlerle kutlanır. Sarkozy bu törenlere şimdiye kadar İçişleri Bakanı olarak hep katıldı, ama bu yıl katılmadı.

Sarkozy nerede? Törende değil... Denizde. Bu son derece garip bir durum. Ve söylentilere göre, Jacques Chirac acele biçimde telefon edip, yerini 17 Mayıs 2007'de alacak adamın, Sarkozy'nin, tatilini kısa kesip hemen Paris'e dönmesini söylemiş, rica etmiş ve Sarkozy çarşamba gecesi dönmek zorunda kalmış. Bütün bunlar ayrıntı. Asıl önemli olan şudur : Seçim kampanyası sırasında zaman zaman emekçilerin ve yoksulların da koruyucusu olduğunu söyleyen, zaman zaman hiç sıkılmadan Fransa'daki sosyalizmin tarihi liderlerinden Jean Jaures'e bile atıflarda bulunan Sarkozy'nin aslında PATRONLARIN DOSTU OLDUĞUNUN ortaya çıkmasıdır.

Böyle özel uçaklı, lüks yatlı, tantanalı bir tatil kısa kesilse bile, Fransa bu tür şeylere alışkın değildir. Anımsatmama izin veriniz : Fransa'da krallık değil cumhuriyet rejimi yürürlüktedir. Bu tür "people" haberler daha çok prenseslerin, prenslerin, kimi kral ve kraliçelerin rağbet ettikleri gösterişli reklamlardandır. Sarkozy ve ailesinin tavrı, daha 1793'te Kralını Paris'in en merkezi meydanında giyotinde öldüren bir halkın torunlarında şok etkisi yapmaz mı? Yapar elbette. Bu şokun derecesini 10 ve 17 Haziran 2007'de yapılacak milletvekili seçimlerinde ölçmek olanağı bulacağımızı sanıyorum.

Bu olgu Sarkozy'nin en yakın dostlarının patronlar olduğunun da ispatıdır. Yani Bouygues gibi (İnşaat işkolunun devi, Fransa'nın birinci televizyon kanalı TF1'in ve kimi basın organının sahibi), Lagardere (Havacılık işkolu, iletişim, basın, televizyon), Dassault (silah ve savaş uçak yapımı, medya, vb), Pinault (lüks malzeme, giysi, parfüm işkollarında birinci) ve nihayet malum Bolloré gibi Fransa'nın en zengin, en etkili işadamlarının dostudur Sarkozy.

Sarkozy yanlıları O'na hak vermek için "Bu doğal diyorlar, patronların daha çok işçi çalıştırması, yeni iş alanları açması için Sarkozy onlarla dosttur." Buna inanmak için çocuk olmak lazım. Yani onlara inanırsak Sarkozy, patronların daha çok işçi çalıştırmaları için ikna turlarına çıkmış. Şimdilik bu dostluğun kime yaradığını gördük : Seçim kampanyası sırasında adı geçen patronların televizyonları (TF1'i en başta saymalı), gazeteleri (Le figaro, Matin Plus, La Tribune... hepsini sayamayacağım kusura bakmayınız) Sarkozy'yi nasıl desteklediklerini gördük, hem de gözümüz kapalı. Daha vahimi aylardır, ne ayları, yıllardır Fransa'da siyaset sahnesinde bir tek yıldızı parlattılar, Sarkozy yıldızını. Ve şimdi mutlu olmalılar, çünkü "adamları" cumhurbaşkanı seçildi.

Ancak bu tür siyasetçilerin "düşmanı" /"kurdu" bizzat kendileridir. Sarkozy'nin görmemiş gibi lüks yat tatilinin siyasi faturası ağır olacak. Öte yandan özel hayatıyla siyasi faaliyetlerini fena halde karıştıran Sarkozy eşinin, üvey kızlarından birinin veya oğullarından birinin yapacaklarıyla derinden etkilenmeye aday. Bütün uzmanlar, Sarkozy'nin özünde, temelinde, dibinde çabuk kırılğan olduğunda birleşiyorlar. Evet çabuk kırılğan ve zayıf. Nitekim bu niteliklerini örtmek için bunca otoriter, bunca sert bir hava takınıyormuş. En yakın çalışma arkadaşlarına ağza alınmayacak küfürler ettiği biliniyor.

14 Nisan 2007 tarihli Marianne dergisi “Le vrai Sarkozy” (Gerçek Sarkozy) başlıklı kapak dosyasında “insultes” (küfürler) alt başlıklı özel bir bölüm sundu okuyucularına. En basit küfürü “enculé” (bunu ve diğerlerini çeviremem aile terbiyem elvermiyor, meraklılar bir sözlüğe baksınlar lütfen) veya iki sevmediği insandan mı sözecek şunu diyebiliyor, “ils couchent ensemble”: “Birlikte yatıyorlar.”. Segelone işin içinde olunca meselenin rengi değişiyor elbette.

Kadınlara karşı son derece saygısız. Kamuoyu önünde kadınlara saygılı davranırsa bile, örneğin kendi partisinden ve bugünkü Savunma Bakanı bayan bir ara cumhurbaşkanlığına aday olacağını açıklayınca Sarkozy’nin çıkardığı küfür şudur “salope”. Veya birilerine kızdığına söylediği cümle “ Je vais tous les niquer” (Niquer baiser’inin argo karşılığıdır ve genellikle Sarkozy’nin o kadar sert eleştirdiği varoş çocuklarının kullandığı bir sözcüktür.)

Evet bu tür bir adam Fransa cumhurbaşkanı seçildi. Bütün kötü yönlerini en iyi biçimde saklamasını bilerek. Ama bu yatta tatil ve son gelişmeler maskelerin düşmekte olduğunun da göstergesidir. Bakalım maskenin arkasındaki gerçek yüzü herkes görebilecek mi?

UYANIN ÇOK GEÇ OLMADAN

Seçim kampanyası sırasında sol partiler son derece ilginç gösteri ve toplantılar düzenlediler. Afişlemeler aralıksız sürdürüldü. Yırtılan, üstü ters sloganlarla örtülen afişler gününbirlik değiştirildi. Değişik yöntemlerle Sarkozy tehlikesine dikkat çekenler de oldu. Bunlardan birini aktarmak istiyorum.

“Kitlesele mitingler, toplantılar, gösteriler korkutuyor” saptamasından yola çıkan yirmi-otuz kadar genç “uyanın çok geç olmadan” hareketini başlattılar. Şöyle bu çocuklar, bu kadınlı erkekli gençler, sabahın köründe örneğın 06’da, Paris’te bir noktada buluşuyorlar. Kimi saksofonla, kimi düdükleriyle, kimi davulla, kimi borazanla, kimi de bir elinde kocaman bir kaşık/kepçe öbüründe bir tencere biraraya geliyorlar, bir tür “kendiliğinden oluşın konser” veriyorlar. Bir tür canlı tantana. Bazen iyi bir hava tutturdıkları da olmuyor değil. Eğlenceli bir biçimde “ Sarkozy tehlikesini teşhir etmeye” çabaladılar. Metro çıkışlarında durup bir “parça” çalıyorlar örneğın. Sonra yürüyorlar, yollarda kimi zaman kaldırımında, bulvarda, caddede, kimi zaman küçük bir meydanda “kurtlarını döküyorlar”. Genellikle iletmek istedikleri mesaj şu “Fransa’nın Berlusconi olmasına karşı ve demokrasi için mücadele” etmek. Örneğın bir gün Jean Jaures’in 31 temmuz 1914’te oturduğu yerde arkadan açılan bir ateşle katledildiği cafe önünde başladılar tantanaya/gösteriye ve oradan Republique (Cumhuriyet) Meydanı’na kadar yürüdüler. Jaures’i seçmeleri şundan : Sarkozy, biraz önce vurguladığım gibi “solu bile temsil ettiğini”, mekçilerin ve yoksulların bile koruyucusu olduğunu iddia ve ispat için bir konuşmasında Jaures’e atıfta bulununca, gençler Sarkozy’nin bu konuda ne kadar sahtekar olduğunu gözler önüne sermek istediler.

Bu tür eylemlerle, gençler siyasi partilerin yanında ama onlardan bağımsız kendilerine özgü sivil ve genç bir “ ANTI-SARKO CEPHESİ” yarattılar. Birçok gösteri ve yürüyüşte ve bilhassa bu yıl epey kalabalık geçen 1 Mayıs gösterilerinde Anti-Sarko takımları son derece canlıydılar. Canlı ve uyanık. Uyuyanları da uyandırmak için. Nitekim birçoğu geçtikleri yerlerde bir Sarko afişi görünce küçük bir ek yapıyorlardı. Sarkozy’ye küçük bir bıyık takmak! Hitler bıyığı. Ve bir cümlecik : “Uyanın çok geç olmadan !”

Sarkozy seçildiğine göre çok mu geç kalındı? Hayır! Çünkü yarınılardan ümit kesilmez.

Bir gençler uyanık.

İki Fransa'da seçim kazanan, iktidarı alan her istediğini yapamaz.

Evet gençler uyanık ve Sarkozy'i unutmadılar. 2005'te Paris ve çevresindeki banliyölerdeki başkaldırının sonuçları oy sandıklarına yansdı. Sarkozy'nin en az Segolone'in en çok oy aldığı mekanlar Paris'in kuzeyindeki Seine-Saint-Denis vilayeti ve iki çocuğun öldüğü bizim Muhittin'in canını kurtardığı Clichy-Sous-Bois oldu. Evet çocuklarımızın ve gençlerimizin hafızası yerinde. (Bu olayların tarihi geçmişiyle incelenmesi konusunda Paris: Gösteri-kent isimli kitabımı anımsatmak isterim izninizle: Peri yayınları, İstanbul 2006)

Sarkozy'ye oy verenlerin Fransa'nın korkakları oldukları da ortaya çıktı. Seçmenler arasında yaş arttıkça Sarkozy'ye oy verenlerin oranı da artıyor.

Öte yandan O'na en çok oy verilen mekanlar ise daha önce Le Pen ve partisinin en çok oy topladığı mekanlar. Bu da Sarkozy'nin Le Pen'in izinden yürüdüğünün başka bir göstergesi.

Le Pen son kez adaydı. Le Pen'in birinci turdaki oy oranı 2002'dekine göre epey azaldı. Bu Le Pen'e elveda demek üzere olduğunun ispatıdır. Ama O'nun yerini kim alacak? Kızı mı? Sağ kolu mu? Yoksa sol kolu mu? Afedersiniz Le Pen'in sol kolu yokmuş iki sağ kolu varmış !!

O'nun oylarını şimdiden alan Sarkozy, O'nun fikirlerini de uygulamaya kalkarsa dananın kuyruğu kopabilir. Fransa'da önümüzdeki aylar sıcak çok sıcak geçmeye aday. Öğrenciler 9

Mayıs 2007 öğleden sonra Sorbonne ve Tolbiac'ta BOYKOT VE İŞGAL çağrısı yaptılar.

SARKOZY VE ABD

Sarkozy'nin seçilmesini ABD gazeteleri "ABD yanlısı aday kazandı" diye duyurdular. Seçilir seçilmez tebrik edenlerin başında ABD başkanı Bush vardı. Şu biçimde "Sizinle bir an önce çalışmak umuduyla." Şimdi bu ne anlama geliyor. Sarkozy yakınları arasında Pierre Lelouche gibi, fena halde ABD yanlıları bulunuyor. Sarkozy bizzat kendisi de ABD yanlısı ve daha 2003'te Cumhurbaşkanı Chirac'ı "Irak'ta ABD ile birlikte davranmadığı" için eleştirdi. Chirac'ın ve Fransa'daki de Gaulle'cülerin genel olarak Arap devletlerinden yana olduklarını biliyoruz. Chirac örneğin Lübnan'ın en zengin ailelerinden Hariri ailesiyle çok iyi ilişkilere sahip. (Bir kısa öykü. Chirac ve ailesi Elysee Sarayı'nı terk edince, Saray'ın neredeyse tam karşısında ve Seine'in öbür yakasındaki geniş bir apartmana taşınacak. Bu apartman Hariri ailesinin ve koskocaman apartmanı Chirac'a bir süre için ödünç veriyorlar. Bu aynı zamanda Paris'teki Arap sermayesinin çapını göstermesi bakımından da önemli.) Oysa Sarkozy İsrail yanlısı. Nitekim seçilir seçilmez, İsrail'de medya O'nu "Fransa'da ilk kez İsrail yanlısı biri cumhurbaşkanı oldu" diye duyurdu.

Sarkozy'nin seçilmesiyle arap devletleriyle ilişkilerde birden bire çok büyük bir değişiklik olacağını da sanmıyorum. Çünkü on yıllara dayanan ve ekonomik-ticari ilişki ağlarıyla pekiştirilmiş ilişkiler bir cumhurbaşkanı değişikliğiyle sarsılmaz. Ancak Sarkozy'nin İsrail yanlısı ve ABD ile birlikte çalışmakta arzulu olduğunu bilmekte de yarar var

Sarkozy ABD'den "pays ami" (dost ülke) veya "état ami" (dost devlet) diye söz ediyor. Oysa Segolone Royal "peuple ami" (dost halk) diyor. Aradaki fark bu kadar da değil. Sarkozy cumhurbaşkanlığına aday olmaya karar verince ilk ziyaret ettiği başkent ABD başkentiydi. Ve orada bir ortak fotoğraf çektirdiler. Görüntü garipti. Çünkü Sarkozy ile Bush aynı hizadaydılar ayakta. Nasıl olur? Sarkozy kendisinden 15-20 cm kısa; nasıl aynı boydaymışlar gibi foto çekiliyor? Kolay Sarkozy bir biriketin üstüne tünemiş. Foto öyle çekilmiş. Bunun üzerine o günlerde, Segolene Royal şunu söyledi "Dış politikam Bush'un önünde diz çökmek olmayacaktır."Anlayana!

AB DEYİP GEÇME

Nicolas Sarkozy'nin Fransa Cumhuriyeti (FC) cumhurbaşkanı seçilmesinin Avrupa Birliği (AB) açısından ne önemi olabilir? Çok açıkça söylemek gerekirse hiç. Evet hiç. Çünkü üye devletlerden birinin devlet başkanı değişti diye şimdiye kadar AB bünyesinde küçük veya büyük bir değişiklik olmadı. İşte AB'nin kısa tarihi bunun ispatıdır.

İyi ama Sarkozy FC tarihi yanında AB tarihinde de "iz bırakmak" istiyor. İlle bu alanda da "tarih olmak" istiyor. Yani kişisel arzularını daha güzel deyişle egosunu bilemek niyetinde.

Dahası AB'nin yumuşak karnını bulduğunu da sanıyor. Veya danışmanları O'na şunu önerdiler : AB içinde kimi siyasi lider tarafından öteden beri "kara keçi" veya "taşlanacak domuz"

olarak hangi devlet gösteriliyor? Türkiye Cumhuriyeti (TC). Sarkozy'ye bu devleti "taşlaması" tavsiye edildi.

Fransa'da, bu meseleyi, "müslüman bir devleti" AB dışında tutmak konusunu, TC'yi alabildiğine kınamak, sürekli eleştirmek görevini kendine seçim kozu, seçim sloganı ve seçim malzemesi yapan biri zaten vardı : MPF (Fransa İçin Hareket) isimli katolik entegrist, aşırı sağcı partinin lideri, 1789 Fransa Devrimi'ne düşman, bizzat kendisi de aristokrat, ırkçı ve yabancı düşmanı Philippe de Villiers. Bu adam birinci turda % 2,24 oranında ve 815 bin seçmenden oy topladı. Ve ikinci turda Sarkozy'i destekleme çağrısı yaptı. Evet Sarkozy'nin bu oylara ihtiyacı vardı. O halde Sarkozy Philippe de Villiers'nin TC'ye kayıtsız şartsız karşıtlığının "şampiyonluğunu" bizzat üstlenebilirdi. 815 bin oy için neler yapılmaz ki !

Böylece Le Pen'in seçmenlerini "kazanmak" olasılığı da doğacaktı: Zaten Sarkozy'nin seçimi kazanması için aşırı sağcı, ırkçı, yabancı ve Yahudi düşmanı Le Pen'e oy veren 3 milyon 825 bin seçmeni de kendi tarafına çekmesi gerekiyordu. Bunun için de TC'nin AB'ye alınmaması sloganı, tavrı çekim merkezi rolü oynacaktı. Evet inanamayacaksınız ama hayatlarında bir tane bile bıyıklı veya bıyiksız Türkiyeli görmemiş Fransızlar veya Alsaslılar bütün oylarını Sarkozy'ye verdiler. Alsas'ta kimi köyde Sarkozy % 95 oranında oy topladı.

Evet Sarkozy için TC'nin AB'ye alınmaması bir tür seçim malzemesi oldu. Oysa bizzat FC kendisi AB açısından bakılırsa "hors-jeu"/oyundışı olmalıydı : AB Anayasası'na kırmızı kart çıkaran ve referandumda % 53 oy oranıyla "istemüçük" diyenler bu Frenkler değil miydi? Böylesi bir durumda bizzat FC kendisi AB içinde değil, kenarında olmamalıydı mı ?

Ne olursa olsun AB içinde Sarkozy bir akımın lideri olma fırsatını böyle yakaladığını sandı ve cumhurbaşkanlığı süresince, beş yıl boyunca, “TC AB’ye alınamaz”la entegrist katoliklerin, aşırı sağcılarının, ırkçıların desteğini alabildi. Hele seçim öncesi zaman dilimlerinde...

MERKEL SARKOZY'Yİ SEVMİYO

Her karşılaştıklarında birbirlerinin kollarına atılıyorlar, birbirlerini kırk yıllık dostmuş, arkadaşmış gibi, hatta çocukken aynı ananın sütünü emmişler gibi öpüyorlar. Kuçaklaşıyorlar. Elele, kolkola yürüyorlar. İki aşık sanırsınız : Kameraların önünde.

Ama projektörler söndürüldükten ve kameralar gittikten sonra durum hiç te öyle değil (miş). Evet değilmiş. Çünkü sadece televizyon ekranlarına bakarak Almanya Federal Cumhuriyeti (AFC) Başbakanı Bayan Angela Merkel ile Fransa Cumhuriyeti (FC) Cumhurbaşkanı Bay Nicolas Sarkozy arasından su sızıyor sanılabilir. Yok maalesef öyle değilmiş. Ve Bayan Merkel Bay Sarkozy'yi hiç mi hiç sevmiyormuş. Olacak şey mi ? O oluyor işte.

Almanya ile Fransa arasında Mitterrand ve Kohl “aşkı” dillere destan olmuştu. Anımsıyorsunuz mutlaka bir saygı duruşunda elele bile tutuştular. Ama Merkel ile Sarkozy hep elele tutuşuyorlar ama Merkel “dostunu” sevmiyor(muş).

Evet sevmiyormuş : Ben de başkalarının “yalancısıyım”. Bakın örneğin Marianne isimli haftalık derginin Berlin muhabiri Thomas Schnee, derginin 22 Mart 2008 tarihli sayısında, bu meseleyi kısa bir makalede gayet ayrıntılı bir biçimde yazıyor :

Dahası bu aşksızlığın ispatı için de bize bir “dolmakalem hikayesi” anlatıyor. Gelin kulak kabartalım :

Bu yılın, 2008'in, Ocak ayının son günlerinde Budapeşte'de Sarkozy bir sözleşmeye imza atarken kendisine imza için verilen (Kusura bakmayın adını yazmak zorundayım, yazıyorum) Montblanc marka çok şık ve bütün keseleri fena halde yakan bir

dolmakalemi imzadan sonra iade edeceğine lüp diye cebine atıvermiş.

Bu kadarı da hiç görülmedi. Sarkozy'nin pahalı ve şık kol saatlerine merakı ve şık ve pahalı takım elbiselere aşkı biliniyor ama böylesine eli çabukluğu bilinmiyordu.

Laf aramızda kalsın : Bildiğiniz gibi, giysilerini çok ünlü bir İtalyan markadan karşılıksız ediniyor (markanın adını yazmıyorum bu kadar reklam da yapamayız artık). İtalyan Şirket için önemli olan koskoca bir cumhurbaşkanı tarafından markasının reklamının yapılması. Sarkoy'nin yeni eşi Carla Bruni Hanım'ın ise bu taraklarda öteden beri bezi var ve o zaten giysiye ücret ödemez asla. Hele şimdi : Elini sallasa ellisi...

Haydi konu açılmışken biraz daha bilgi vereyim : Fransa hükümetinin her kadın bakanı ayrı bir marka tarafından ve ücretsiz giydiriliyor. Ve bu sayede her Bakanlar Kurulu toplantısı, her uluslararası ziyaret bir tür "Cannes Film Festivali"ne dönüşüyor. Gel de Bakanlar Kurulu toplantılarını izleme (!) Eh artık Fransızların bunlarla karnının nasıl doyduğunu varın siz hesap edin. Rezalet denebilir mi ? Bilemiyorum. Ama Mitterrand yaşıyor olsaydı : Çok gülerdi. Zaten ölmesinden kısa bir süre önce ne demişti Hazret ?:

"Ben sonuncu büyük cumhurbaşkanıyım benden sonra gelecekler ya reklamcı ya tüccar olacak."

Konuyu dağıtmadan tekrar dolmakalem hikayesine dönmeliyiz : Evet Ocak ayı sonunda Sarkozy imza törenindeki dolmakalemi lüpledi. Helal olsun. Macarlar da kibar adamlar seslerini çıkarmadılar. Koyun gelecek yerden kaz esirgenir mi şimdi ? Hele bir de Sarkozy'nin Macar kökenli olduğunu da hesaba katarsak.

Sonuçta yani dolma veya boş kalem “yabancı”ya da gitmiyordu nitekim...

Ama bu dolmakalem merakı da kimselerin dikkatinden kaçmadı. Kaçar mı ?

Mart ayında Merkel ve Sarkozy Hannovre’de (Fransızlar Almanlara saygısızlık edip Napolyon sürülerinin peşinden gidiyorlar hala ve bu kente hala Hanover diyorlar. Pes !) buluştular.

Hannover’i bilmeyenler için anımsatayım : Almanya’nın döner kebapıyla ünlü en şirin kentlerinden biridir. Şehir merkezindeki Konyalı ve Kayserili sıcak yemek lokantaları ise işkembe çorbaları, İzmir köfteleri ve hele kuru fasulye ve pilavlarıyla Almanların bile artık düzenli ve ailecek yemek yedikleri birer «mekan»dır. Orada onbeş gün kadar yaşadığım için yakından tanıyor ve biliyorum. İbrahim “Dayı”yı selamlamadan geçemem.

Evet Hannovre’da Merkel ve Sarkozy buluştular ve birlikte bir sözleşme imzaladılar. İmzadan sonra Merkel ne yapsa beğenirsiniz ? Sözleşmeyi imzaladıkları dolmakalemi Sarkozy’ye hediye etti, “Koleksiyonunuz için” demeyi de ihmal etmeden. “Dostun” yaptığına bakar mısınız lütfen (!) Eh bu kadarını da Sarkozy anladı mı ? Anlamıştır mutlaka.

Evet işte bir dolmakalem hediyesi veya hikayesi bir Başbakanın bir Cumhurbaşkanıya ne kadar yukarıdan baktığının ve ne kadar alaya aldığına ispatı olabiliyor.

Almanya Hükümeti Sarkozy’ye Cumhurbaşkanı seçilmesinden beri pek kuşku ve şüpheyle bakıyor. Çünkü bir kez Merkel Sarkzoy’nin seçileceğine inanmıyordu. Seçildikten sonra yaptıklarıyla ise Sarkozy bizzat kendisi kendi notunu biraz daha düşürdü. Bakın birkaçını anımsatayım :

Avrupa Birliği (AB) bir başarı kazanınca Sarkozy kendine mal etti. Bir tatsızlık olunca ise koyduysan bul !

Örneğin Libya'daki "Bulgar Hastabakıcıların özgürlüklerine kavuşmaları" konusunda bütün başarıyı kendisine mal etmedi mi ? Etti. Hele eski eşi Cecilia'nın Libya seferi ve bunun akıl almaz bir medya reklamıyla «taçlandırılması». Oysa Almanlar başta diğer AB üyesi devletlerin temsilcileri de yıllardan beri bu serbestlik için derinden ve sessizce çabalıyorlardı.

Çad'dan kimi çocuğu ("Onları Darfur'daki savaştan kurtarıyoruz" diyerek) kaçırıp Fransa'ya getirip çocuksuz ailelere satmak için binbir yalan dolan çeviren bir güya hükümet dışı örgütün oyunu sonucu Çad'da tutuklanan uçak personelinin "kurtarmak için", Sarkozy Çad'a kadar bizzat gitti ve onları alıp döndü. Bu arada personelin İspanyol üyelerini Madrid'de bıraktı ve orada İspanya Krallığı Başbakanı Zapatero ile kameraların karşısında Zorro rolünü oynadı.

Bu da Sarkozy işte.

Almanların ve İngilizlerin hiç mi hiç beğenmediği ve bir siyasi lidere hiç yakıştıramadıkları "roller" bunlar.

Sarkozy, Lizbon'da AB üyeleri arasındaki "tarihi uzlaşmanın" mimarı olarak ta kendini öne sürdü. Sanki Polonya'yı yöneten "İkizleri" ikna eden tek lider kendisiymiş ve sanki AB'yi "kilitlenmekten kurtaran" adanmış pozları verdi.

Uzatmadan son bir örnek daha vereyim : Sarkozy'nin "deniz yılı" olarak ileri sürdüğü AKDENİZ BİRLİĞİ meselesini :

"Kendi buluşu" gibi ileri sürdüğü ve sadece Akdeniz komşularından oluşacağını savunduğu bu öneri Almanları yine fena halde kızdırdı. AB bütçesinin en büyük payını Almanya'nın

verdiğini sakın unutmayalım. O zaman Almanya'nın parasıyla ve AB adına Sarkozy'nin böylesine çalım atmasına elbette Merkel dur demeliydi ve dedi. Nitekim Sarkozy Merkel'den fena halde "fırça yedi". Ve ne mi oldu ? Sarkozy AKDENİZ BİRLİĞİ konusunda bütün söylediklerini geri almak ve Almanların savlarına katılmak zorunda kaldı. İşte aynen :

Akdeniz Birliği AB üyesi bütün devletlerin de üye olabileceği bir birlik olmalı.

Bu birlik ayrı bir proje olarak değil AB'nin yıllardır oluşturduğu ve AB ile Magrip devletleri arasındaki işbirliğinin gelişmesini öngören Barcelona süreciyle birlikte veya hatta onun devamı gibi yürütülmeli.

Birlik meselesine ilişkin konuları Fransa'da Cumhurbaşkanlığı Sarayı (Yani Sarkozy ve yakın danışmanları) değil Dışişleri Bakanlığı ile Avrupa İşlerinden Sorumlu Bakanlık yürütmeliydi.

Evet işte böyle : Sarkozy'nin kendini darı ambarında görmesi artık bu saatten sonra çok zor. Çünkü ambarın sahipleri onu bir süre serbest bıraktılar : «Oynasın da bir görelim» diyerek. Şimdi teneffüs bitti ve artık ders saati başladı. Bildiğiniz gibi, Fransa Cumhuriyeti yakında AB'nin dönem başkanlığını alacak : Ama "sınıfın en kötü öğrencisi" olarak. Bakalım başarılı olabilecek mi ? Yoksa bütünlemeye mi kalacak.

PARİS KEKELİYOR YENİDEN

Salı, 15 Nisan 2008, Paris. Hava serin ama güneşli ve güzel. Güneş zaman zaman ilkbaharın içinde olduğumuzu duyumsatıyor. Ama çok yukarılardan geçen ve zaman zaman maalesef güneşi perdeleyen bulutlar araya giriyorlar ve “Biz de burdayız ! Biz de burdayız !” sesleri arasında bastırıyorlar : Hava serinliyor o zaman.

Şimdi işte gösteri yapmak ve yürümek anıdır.

Place de la Republique (Cumhuriyet Meydanı) ana-baba günü. Ne kadar çok çocuk ne kadar çok genç var bugün buralarda. Evet anlaşıldı “Bugün okul yok !” Doğal :

Tam beş haftadır Paris’in kenarına atılmış, Paris merkezinden uzaklaştırılmış “lanetliler”, en kötü öğretmenlerin gönderildiği, ortaokul ve liselerinde önümüzdeki ders yılı başında öğretmen sayısının azaltılacağını öğrendiklerinden bu yana eylemdeler.

Öğrenciler ve öğretmenler : Hep birlikte. Milli Eğitim Bakanı Xavier Darcos AB kriterleri sonucu bütçe açığını % 3’ten aşağıya çekmesi için uyarılan hükümetinin en uslu öğrencisi olarak eğitimden başladı işe.

Hesabı kolay : Önümüzdeki aylarda emekliye ayrılacak öğretmenlerin ve teknik elamanların yerine yeni öğretmen ve yeni eleman alınmayacak. Yani ne oluyor ? Yanisi çok kolay : Önümüzdeki ders yılı başında orta öğrenimdeki öğretmen sayısı daha az olacak. Bakan için mesele böylece çözülmüş oluyor : Böylece tasarruf yapılacak. Ve aynı zamanda memur sayısı da azaltılmaya başlanmış olacak. Ama işin garip tarafı bu azaltmanın bilhassa banliyölerdeki ortaokul ve liselere rastlaması.

Beş öğretmen gidince onların dersleri kalanlar arasında fazla mesai ve ek ders hesabıyla paylaşılacak. Hükümete bakarsak böylece “Fazla mesai yapan öğretmenler daha çok maaş alacak, daha çok para kazanacak.” Zaten amaç ta bu değil mi ? Satınalma gücünün artırılması.

Kolaycılık bu öğretmenlere ve öğrencilere bakarsak. Çünkü her öğretmen her dersi veremeyeceği gibi her öğretmen de fazla çalışıp zaten epey yüklü olan haftalık çalışma saatlerini ve elbette imtihan kağıtlarını okuma ve benzeri binbir ek işi daha alabildiğine arttıramaz. Satınalma gücüne gelince güldürmeyin insanı : Fiyatların koşturmacasına maaşlar zor yetişir.

Dahası giden öğretmenlerin yerleri doldurulmayınca derslikler ağzına kadar doldurulacak : O zaman zaten 25-30 öğrenci ile dolu sınıflar artık ders yapılamaz hale gelecek. Siz bilmem hiç rastladınız mı heyecanlı bir dersliğe : Her kafadan bir sesin çıktığı ve öğretmenin sesinin ikinci sıradan sonra duyulmadığı derslikleri hiç gördünüz mü...

FRANSA’DA HIÇ BİR BAKAN ÖĞRENİM VE EĞİTİM ALANLARINDA REFORM YAPAMADI. Bu gerçeği bile bile ve her yönden saldırıya ugradığını sanan orta ve az gelirliilerin bir de çocuklarının geleceğinin ipotek altına alınıyor olması liselerin işgal edilmelerine, gösteri ve yürüyüşlerle bakanın ve hükümetin protestosuna yol açtı : Beş haftadan bu yana. Ve bu süre içinde beş kez de hem Paris’te hem de birçok taşra kentinde “kitlesel gösteriler” yapıldı. Ama hiçbiri bugünkü kadar kalabalık olmadı :

Evet Cumhuriyet Meydanı’nda toplanan ve La Nation (Ulus) Meydanı’na doğru yürüyüşe geçen öğrenci ve öğretmen sayısı düzenleyenlere göre 40-50 bin. Polis rakamları ise 25 bini gösteriyor. Bana kalırsa gerçek bu ik rakamın ortasında, yani bizzat gözlerimle gördüm ve bizzat geçmiş deneyimlerim sayesinde

hesabımı yaptım : Toplam 30 bin kadar genç var. Ama ne genç : Ortaokullular, liseliler hatta ilkokul beşten dersleri asıp abla veya abileriyle gelen bebeler bile var.

Şimdilik ilk saptamamızı yapabiliriz : Milli Eğitim Bakanı ilk başarısını kazandı : Bir ailedeki değişik kuşakları biraraya toplayabilirdi. Ve dahası öğretmenlerle öğrencileri de biraraya getirebildi : Aynı hedefe yürümek için : Ulus Meydanı'na.

Ama öyle her sokağa giremezsiniz : Sokak başları tutulmuş : Tepeden tırnağa silahlı polislerce : Dört veya beş polis biri veya ikisi kalkanlı. Hepsi çoplu. Ama saatlerce süren gösteri sırasında biri bile çopunu çıkarmadı. Yere düşen öğrenciler oldu. Hiçbir polis tekmelemedi.

Evet beşinci haftadaki altıncı büyük gösteri ve yürüyüş pek şanlı : En öndeki polis otomobili yolları açıyor. Sürücüyü süzüyorum : Elinde inanmayacaksınız Paris Rehberi, ve sanki sokakların isimlerini öğrenmeye çalışıyor. Oğlum dosdoğru gideceksin işte Nation Meydanı taaa dipte görmüyor musun ? Bu Paris böyledir işte : Parisli sivil polisler var. Taşradan otobüsler dolusu getirilen ve gösteri yürüyüş caddelerine paralel sokaklarda teyakuz halinde bekletilen jandarmalar var (C-2 örneğin gözüme çarpıyor : Hani okullardaki C-2 değil bu. Compagnie -2 babam : İkinci Bölük komutanım !). CRS'ler var : Toplum Polisi adı takılanlar...

Siviller bir alem : Tamam sivil giyinmişler. Ama bir gariplik var yine de : Pantolanları ütülü. Jeanleri bile ütülü. Giysileri tertemiz. Belli oluyorlar : Spor yapılarıyla. Yalnız hepsi böyle değil. Sakalı birkaç günlük olanlar da var. Biraz sinirli gençleri de... Hepsi sinek kaydı traş olacak değil ya...

Yürüyoruz. Place Leon Blum'a varıyoruz : Solda Blum'un heykelini görüyorum. Gerçek boy posundan biraz irice. Meydan levhasına

bir not düşülmüş : “Leon Blum, 1872-1950, homme politique et ecrivain”. Bu kadar. 1936’da Halkçı Cephe’nin Başbakanı. Fransa’daki Yahudu kökenli ilk Başbakan. Heykelinde başını sağa doğru çevirmiş. Haklı : Sağını iyi kolla demek istiyor mutlaka.

Çocuklar Blum’u bilmezler genellikle. Tarih ilk çağ gibi gelir neredeyse tümüne. Hele 1930’lar... Ama örgütlü olanlar hariç : İşte gösterilerin başından beri örgütleyicisi UNL (Liseliler Ulusal Birliği) ne yazıyor bandorulunda ve binbir bildirisinde : “UNL : La voix lyceenne” (“liseli sesi”. “Liselilerin Sesi” Türkçede daha güzel oluyor.) Sonra “Öncelik eğitime öğrenime !”

“Lycéens SUD” : SUD isimli sendikanın gençlik ve öğrenci dalı. O takım da kalabalık...

Öğrencilerin başka dernekleri de var. Ama çoğu bağlı oldukları siyasi partilerin bayrakları altında yürümeyi tercih ediyor : İşte en başta CNT (Anarşistler) işte LCR (Devrimci Komünistler Birliği. Troçkistler), işte PCF (Fransız Komünist Partisi), işte MJS (Sosyalist Gençler Hareketi).

Öğretmenler daha disiplinli : Tümü üyesi oldukları sendikalarla yürüyor. Kimi kaldırımda tek başına veya bir meslektaşıyla veya eşyle filan...

En çok ses getiren, en çok yinelenen slogan “RESİSTANCE” : AMA BUNU ÖYLE UZATARAK SÖYLÜYÖRLER Kİ TÜRKÇELEŞTİRSEM ŞÖYLE BİR ŞEY ÇIKIYOR ORTAYA : Dİİİ-RE-niş !

Yine en çok kullanılan sözcükler arasında “colere /kızgınlık” ve “lutte/kavga” önde.

Bakanı ve cumhurbaşkanını alaya alan, zaman zaman küfürlü sloganlar da atılıyor. Yazmıyorum. Ayıp olacak... Hadi bir tanesini yazayım madem ısrar ediyorsunuz :

“Darcos t’es foutu la jeunesse est dans la rue !” Kibarca çevirisini aktarıyorum : “Darcos için bitik çünkü gençlik sokakta”

Aaa Voltaire Bulvarı’na varmışız bile. Voltaire (1694-1778) uzaklardan izliyor çocukları : Hınzırca tebessüm ediyor...

Gençler çünkü bildiğiniz gibi değil : Genç bayan öğrencilerden başlayalım isterseniz : Çoğu çok güzel. Kimi biraz şişmanca. Obezite derdi buralarda da var. Ama bu eylemlilik herkese yarayacak vessalam. Yürüyelim arkadaşlar... Kızlarımızın bir kısmı çok şık : Sanki gösteriye değil defileye gidiyorlar. İnanmayacaksınız ama bütün gösteri boyunca o kilometreleri yüksek topuklularıyla yürüyen kahramanlar bile gördüm. Evladım bu da defile ama bu o defile değil. Bu başka bir defile diyemiyorum. Çocuklarımıza dokunmayalım...

Bu bayanların pek çoğu banliyölerinden belki ilk kez kopup geliyorlar Paris’lere. Bu giyim kuşam ondan olmalı.

Birara Tunus ve Cezayir kökenli gençler kaldırımda karşılaşıyorlar : Her takımdan onar kişi : Tunuslular darbuka çalıyor, Cezayirli güzeller göbek atıyorlar : Kaldırımda evet. Biraz ötede on kişilik bir grup kaldırıma yayılmış, içlerinden en tombul olanı çift kağıt sarıyor. Bir tür meydan okumak. Onlar da gösterideler.

Voltaire Bulvarı’nda 214 numarada inşaat var : Alttaki dükkan Mücevherci. Duvarına büyük bir bez parçasına yazmış : “Şantiye süresince dükkanımız açıktır. Her türlü altın satın alınır.” Ama bugün gösteri var diye kapalı. İyi altınlarımız kalsın.

Çocukların bir kısmı vurup kırıcı cinsinden : Nitekim daha yürüyüşün en başında bir çafenin camdan kapısı darbelendi ama kırılmadı. Tüccar takımı da öğrendi artık : Kırılmaz camdan kapılar. Çocuklar biraz zorladılar kapıları. Ama gösterici büyükler gelip onlara böyle şey yapmayın dediler. Fakat bu heyecanlı ve koşturan

çocuklar gaza getirilebilirler her an. Bu tür gösteri ve yürüyüşlerde her zaman kırıcı vurucu takımı var : Nitekim birkaçı yine “Al Capone” rollerindeydi : Yüzler maskeli, gözlerde sert bakışlarıyla : Aman anneciğim (!)

Voltaire Bulvarından tam Ulus Meydanı'na varmak üzereyken bir bank buldum güneşte. Amma yorulmuşum : Oturdum biraz. Notlar aldım. Tam kalkıyorum, şöyle bir döndüm, tam arkamda ne görsem : “Restaurant La Nouvelle Kuşadası”. Evet bir dönerci : Eskiden Fransa Kuşadası'na giderdi. Şimdi Kuşadası Fransa'ya, rica ederim ne Fransa'sı Paris'e geliyor. İşe bak sen !

Gösteri bitmek üzereyken çocukların bir kısmı ile polisler arasında taşlı ve göz yaşartıcı bombalı bir giriş yapıldı. Ama fazla uzun sürmedi. Ancak 17 Nisan perşembe günü yinelenecek gösteride neler olabilir ? Şimdiden bilmek zor.

Aynı gün radyolar ve televizyon kanalları Fransa'da yıllık enflasyon oranının % 3,2 ve bunun çok üzücü olduğunu duyurdular. Şunu da eklediler elbette : Enflasyona bağlı olarak arttırılan AYLIK ENAZ ÜCRET/SMİC te 1.280 örodan 1.309 öroya yükseliyor. Vay anasını ! Aylık 29 öro artış gelmiş, o andan itibaren enaz ücretle çalışanlar kendi kendilerine sormaya başladılar : Yahu bu 29 öroluk artışı ne yapmalı ? Bu parayı nerede ve nasıl harcamalı (!!??) Yoksa bankaya mı yatırmalı ? Faiziyle geçinmek için (!) Saklamalı mı ? Saklamayıp aşaya mı katmalı ?

Aynı saatlerde yeni bir haber daha düştü : Petrolün varili 114 dolara teğet çizdi. Oluyor demek.

ABD Irak'a saldıralı kaç yıl oldu babam ?

Evet, resmi rakamlara göre, okullarda greve katılan öğretmenlerin oranı % 19'muş. Bakan ilkokullarda bile reform yapmayı düşünerek eğitim ve öğrenimi 1920'lerdeki sistemle

buluşturmaya çabılıyor : Ezbercilik, itaat, öğretmen otoritesi önünde ezilmek ve yerlerde sürünmek müdürlerin ayaklarının altında...

Bir slogan çok vurucuydu : “Ne tuez pas la maternelle !” Evet “Anaokulunu öldürmeyiniz”...

Çocuklarımızı perişan eden gelecek korkusu, bekleyen olası işsizlik, enaz ücretle çalışmak zorunda kalmak ama ev kirasını bile ödeyememek.

Ve buna benzer bitmez tükenmez dertler...

YANİ KARDEŞLERİM ÇALIŞIR OLUP AÇ KALMAK. ÇALIŞIR OLUP YOKSULLAŞMAK.

YERSİZ YURTSUZ ORDUSUNUN OLASI VE GELECEK ERLERİ 17 NİSAN 2008’DE YENİDEN SOKAKLARI FETHEDECEKLER.

MİLLET MECLİSİ VE SENATO’YU KİME BIRAKIYORSUNUZ ÇOCUKLAR ?

CUMHURBAŞKANINIZ KİM ÇOCUKLAR?

IRKÇILIĞIN ELİ BENZİN KOKUYOR, YÜZÜ ÖLÜM

Son aylarda, son haftalarda, son günlerde Almanya Federal Cumhuriyeti'nde, Fransa Cumhuriyeti'nde, Danimarka Krallığı'nda, Hollanda Krallığı'nda ve Avrupa Birliği (AB) üyesi devletlerin diğerlerinde de neredeyse her gün ırkçı bir saldırı, bir cinayet, bir kundaklama (yani bilerek ve can alıcı olmasını arzularak veya enazından mala mülke zarar ziyan vermesi isteğiyle yakmak, yani kasıtlı yangın çıkarmak) meydana geliyor.

Daha birkaç gün önce Danimarka'nın başkentinde Deniz Özgür Uzun isimli bir çocuğumuz öldürüldü. Deniz onaltı yaşındaydı : Daha istediği kadar futbol oynayamadan, arzuladığı kadar maç seyredemeden, gençliğini yaşayamadan, hayata doyamadan, Deniz öldürüldü.

Saldırıları sürüyor.

Bu bağlamda teşhisimizi doğru ve yerinde koymak gerekiyor : Bu saldırıların ve kundaklamaların altında yatan belaların isimleri ırkçılıktır ve yabancı düşmanlığıdır. Ve her ikisi de AB devletlerinin yasalarına ve hatta kiminin Anayasa'sına göre BİRER SUÇTUR.

İrkçilik veya yabancı düşmanlığı, burada özel olarak dikkatinizi rica ediyorum, "düşünce" değildir, birer suçtur. Ve AB üyesi devletlerin özel yasalarında öngörülen cezalara çarptırılırlar. Çarptırılıyorlar da.

Fransa'daki ırkçı siyasetcilerin zaman zaman siyasi haklarına belli bir süre için son verildiğini, para ve kimi kez hapis cezaları aldıklarını artık herkes biliyor : İrkçılıktan ve/veya yabancı düşmanlığından yargılandıktan sonra.

İrkçı siyasetçiler herşeye karşın, yasaların olanaklarından yararlanarak ve gerçek ırkçı yüzlerini saklayarak VEYA SAKLAMAYA ÇALIŞARAK ırkçılık ve yabancı düşmanlığı “zehirini” siyasete ve topluma “mal etmenin” yollarını arıyorlar. Seçimlere katılıyorlar. Seçim kampanyalarında radyo ve televizyon gibi araç gereçlerden yararlanıyorlar. Ve propagandalarını yapıyorlar : Belediye meclislerinde, il özel idarelerinde, bölge meclislerinde, millet meclislerinde, varsa senatolarda ve nihayet Avrupa Parlamentosu’nda temsilcilere sahip olabiliyorlar.

Bunlara koşut bir biçimde, bazen bu tür ırkçı siyasi partilerle elele, kolkola ve bazen açık siyaset yapanlarla yarışarak, gizli olduklarını iddia eden küçük ve son derece tehlikeli kümeler ise zaman zaman “daha radikal” olduklarını ispat etmek için saldırılar düzenliyorlar : “Yabancı”ların evlerine, işyerlerine, tapınaklarına, mezarlıklarına saldırarak, bireyleri yaralayarak ve kimi zaman öldürerek kendi kendilerine “puan kazandırmak” istiyorlar. (“Yabancı” sözcüğünü tırnak içine koyuyorum : Çünkü ırkçılar için esmer olan herkes veya en basit bir şekilde “kendisine” benzemeyen herkes “yabancı”dır. Yani yasaların veya genel konuşma dilimizin alışkın olduğu “yabancı” tanımları ırkçılar için geçerli değildir.) Çünkü bu tür küçük kümelerin de kendi aralarında bir tür “ligi” bulunuyor. Yaptıkları saldırılara göre belli bir “güç kazandıklarını” iddia edebilecek kadar geri zekalı ve henüz insanlaşmamış “hayvanlardır” söz konusu olan.

Bu yaratıklar bir yerde “Parlamentolar sizinse sokaklar bizimdir !” demek istiyorlar. Polis, elbette bir devletten diğerine değişen bir etkinlikle ve polislerin bizzat kendi eğilimlerine göre, kendi araştırmasını yaparak suçluları bulmaya çalışıyor. Bu saldırıların hangi saiklerle yapıldığını ortaya çıkarmaya çabılıyor. Ancak ırkçıların “kendi liginde” saldırıyı ve/veya cinayeti kimin veya kimlerin yaptığı biliniyordur. Çünkü her saldırgan saldırısından

sonra mutlaka kendi işaretini de bırakıyor. Böylece saldırıyı “üstleniyor” ve saldırıyı kimin yaptığı “duyuruluyor”.

İrkçilik ve yabancı düşmanlığı belaları sadece sokakta kalmıyorlar. Bu belalar, yukarıda değindiğim gibi, siyaset sahnesinde kendilerini ırkçı ve zaman zaman da aşırı sağcı partilerle göstermeye çalışıyorlar.

Anımsatmak isterim : Daha birkaç yıl önceye kadar Almanya’daki “Cumhuriyetçiler” isimli “siyasi parti” seçimlerde yüzde on kadar oy toplayabiliyordu. Daha sonra oy oranı yüzde ikiye kadar düştü. Bugün başka isimlerle bu tür siyasi partiler Almanya’daki kimi “land” Meclis’inde temsilciye sahip.

Fransa’da 2007 ve 2008 seçimlerinde FN’in (Milliyetçi Cephe) oy oranı azaldı. Ancak bu partinin seçmenleri buharlaşıp uçmadılar. Hem birçoğu yine FN’e ve adaylarına oy verdi. FN oyların %5-6’sını yine toplayabiliyor. Bugün bu partinin hala 2 milyon kadar seçmeni var. Kimi “Bölge Meclis”lerinde temsilcileri bulunuyor. Kimi belediye meclislerinde de... Bu Fransa gibi “İnsan Haklarının Beşiği” olmakla övünen bir ülke için yüz karasıdır.

FN seçmenlerinin kimiye FN “programını” kısmen benimseyen fakat bunu fena halde saklamaya çalışan Sarkozy’nin peşine takıldı. Daha önce vurguladığım gibi, Sarkozy’nin Mayıs 2007’de Cumhurbaşkanı seçilmesi ancak bu sayede mümkün olabildi. Hemen şunu da anımsatmalıyım : Sarkozy cumhurbaşkanı seçildikten sonra Le Pen’i Cumhurbaşkanlığı Sarayı’nda kabul etti. Böylece Sarkozy Fransa’da 5. Cumhuriyet tarihinde (1958’de Charles de Gaulle’ün şaibeli bir biçimde önce başbakanlığa getirilmesi sonra cumhurbaşkanı seçilmesi ve yeni bir Anayasa ile oluşturulan cumhuriyet) ırkçı bir siyasetciyi kabul eden İLK VE O GÜNE KADAR TEK CUMHURBAŞKANI ünvanını da kazandı.

Bugün Fransa'da oyların % 45-50'sini klasik sağ, orta sağ, ortacı/merkezdeki hıristiyan-demokratlar alıyor. Kırk kadarını sol ve yeşiller. Kalan % 10 veya 15 kadarı ise ırkçılara, FN ve benzeri birkaç küçük partiye gidiyor, bir seçimden diğerine değişerek, cumhurbaşkanlığı seçiminde bu oran yüzde yirmiye yaklaşabiliyor.

Mart 2008'de yapılan belediye seçimleri ile il özel idareleri seçimlerinde denge sol lehine değişse bile milletvekili ve cumhurbaşkanlığı seçimlerinde ırkçılar klasik sağın kazanması veya yitirmesinde etkili olabiliyor, kimi kez tayin edici bir rol oynayabiliyorlar. İşte bu nedenle Sarkozy öteden beri ırkçıların oylarına gözlerini dikti. Hem bu oyları kendisine çekebildiği için hem de bizzat kendisi de onların kimi saçmalıklarına yeşil ışık yaktığı için ırkçıların da bugünkü iktidara ortak olduklarını söylemek mümkün.

Bugün Almanya ve Fransa'da ırkçıların siyasi yelpazede yerleşik olarak varlıklarını sürdürdüklerini görüyoruz. İrkçi partiler batı tipi demokrasilerin yüzseksen derecelik siyasi yelpazesinde sıfır derecede yer alıyorlar. Aşırı sağ 5 derecede. Klasik sağ on derece ve sonrasında. Fark çok değil ama yine de fark var. Ancak kimi konularda klasik sağ ve aşırı sağ sıfır noktasına kadar iniyorlar. Ve işte orada ırkçılarla buluşuyorlar. Örneğin yabancılara yönelik saldırılarda.

Bu konuda iki örnek vermek istiyorum :

Birincisi Fransa'dan : FN'in yıllardır barbar bağırıldığı "Ulusal Kimlik Bakanlığı", Sarkozy tarafından hemen Mayıs 2007'de kuruldu. İsmi kısaca şudur : "Ulusal Kimlik ve Göç Bakanlığı". Ve hükümetteki ilk gününden bu yana Sarkozy'nin çocukluk arkadaşı ve en yakın dostu Bakan (Adını yazmak istemiyorum ama yazmadan da olmuyor : Brice Hortefeux, adını daha önce de andım) "kağıtsız yabancılara" karşı akıl almaz bir tutuklama ve sınırdışı etme

faaliyetine girişti. “Kağıtsız yabancılar” veya sadece “Kağıtsızlar” (“les sans papiers”) ile Fransa’da oturma ve çalışma kartı olmayanlar tanımlanmak isteniyor.

Cumhurbaşkanı Sarkozy ve burada adı geçen Bakan “Yılda enaz 25.000 kağıtsız yabancı sınır dışı edilecek” gibi bir kotayı hedefleyerek yola çıktı. Böylesi bir rakama ille ulaşmak isteyince neler mi oluyor ?

“Kağıtsız yabancı”ların devam ettikleri lokantalara, kahvelere, “otellere” (tırnak içinde : Çünkü bunlara otel diyebilmek için bin şahit lazım), evlere polis baskınları düzenleniyor. Hem de nasıl baskınlar : Sanırsınız tepeden tırnağa silahlı haydutların, gangesterlerin yakalanması için baskın düzenleniyor. Oysa topu topu diyelim iki diyelim beş veya on “kağıtsız” yakalanacak (!!) Ve bu akıl almaz polis baskınının gürültüsü ve şiddeti sonucunda “polise yakalanıp sınır dışı edilmektense ölmek daha iyidir” diyerek kaçırmaya çalışanlar, kaçarken düşüp ölenler, üçüncü veya beşinci kattan atlayarak ölenler veya intihar edenler var : Lütfen anımsatmama izin veriniz :

Birkaç ay önce Marsilya’da sınırdışı edilmek üzere “depot”da (gözetiminde komiserlikte) bekletilen genç bir Türk intihar etti. Birkaç ay önce Çinli bir anne kendisini pencereden atarak intihar etti. 4 Nisan 2008’de yani daha birkaç gün önce 29 yaşında genç bir Malili polis baskını üzerine Seine Nehri’nin bir kolu olan Marne Nehri’ne atlayarak intihar etti...

Evet akıl alacak gibi değil ama bugün Fransa gibi “demokrasinin kalesi” olmakla övünen bir devlette kimi insan “yabancı” diye, “kağıtsız” diye “kovalanıyor” ve polis korkusu ve “ülkeye gönderilme” sonucu intihar ediyor...

Peki bu amaçıyla inanılmaz derecede ölçüsüz polis baskınlarının ve apaçık polis şiddetinin anlamı ne oluyor ? Sokaklardaki çok afedersiniz hayvanların veya haydi ağzımızı bozmayalım insanlıktan nasibini almamışların ırkçı saldırılarına, yabancı düşmanlıklarına Devletten gelen bizzat Devletin yabancı düşmanlığı da ekleniyor.

Bu ikisinin ortak noktası nedir ? CAN ALMAK. Şiddetle, polis baskınlarıyla, polis korkusu salınarak ve adam öldürmekle bu sorunlar hiç bir zaman çözülemedi. Çözülmesi de mümkün değil.

Hem neden Fransızların ve Almanların ellerini kollarını sallayarak gidip gelebildikleri eski Fransa veya Almanya sömürgelerinden (Fransa dışında yaşayan ve çalışan, evet oralarda yerleşik Fransa Cumhuriyeti vatandaşının sayısı 3 milyon kadardır. Turistleri saymıyorum.) çocuklar buralara gelemesinler ? Geldikten sonra oturma ve çalışma kağıtları yok diye neden SUÇLU KONUMUNA KONULSUNLAR?

İkinci örneğim Almanya'dan : Die Zeit ve Der Spiegel Almanya'daki "yangınların" ille kundaklama olmadığını ileri sürüyorlar. Ve bu vesileyle Avrupa'da yayınlanan Türkçe yayın organlarıyla polemige girişiyorlar. Pes ! Hele bu iddialarını ispat etmek için "Son zamanlardaki yangın sayılarının Almanya'daki yangın ortalalamalarına" uygun olduğunu ileri sürmeleri. İnsan birazcık utanır. Belki bir veya iki yangının nedeni başka bir şey olabilir. Bunu polis araştırması sonucunda öğreneceğiz. Ama artık çok açık ki kundaklamaların altında yatan saik ırkçılıktır. Yabancı düşmanlığıdır.

Dahası adı geçen pek ünlü ve sağcı ve zaman zaman aşırı sağcı ve burada görüldüğü gibi apaçık ırkçı olduklarını maalesef hiç bir zaman saklayamayan yayın organları bu yangınların neden SADECE Türkler en başta, yabancılara ve esmerlere ait evlere,

işyerlerine ve Müslümanların camilerine yönelik olduklarını açıklayamıyorlar.

Oysa tam ZAMAN'ıdır AYNA'yı kendilerine ve kendi toplumlarına çevirmelerinin.

(15 Nisan 2008)

27 KASIM 2008, FRANSA, YOKSULLAR

Saat 21.52, Paris'te olsaydınız, birlikte Gare Saint-Lazare tarafına giderdik ve orada ağızımız açık, dona kalırdık:

Çünkü işte tam Gar'ın karşısında, ünlü heykeltraş Arman'ın heykellerinin önünde, GEZİCİ MUTFAK GİBİ DÖŞENMİŞ ÖZEL BİR KAMYONUN İÇİNDE VE ÖNÜNDE BİRKAÇ YARDIMSEVER, kuyrukta bekleyen, pılı pırtıları içinde tirtir titreyen yoksullara SICAK ÇORBA DAĞITIYOR: Soğuktan ölmesinler diye. Çorbalar plastik kaselerde... Yoksulların alışkanlık sonucu ve belki birkaç kuruş vereni de olabilecek gelen-geçeni çok garları seçmeleri bir rastlantı değil. Yardımsevenler de onlara geç saatlerde sıcak bir çorba sunmak için buradalar.

Sıcak çorba dağıtımı birçok mahallede yoksulların kümeler halinde toplandıkları noktalarda bu belalı kış gecelerinde sabaha kadar sürüyor. HELE "LES HALLES" TARAFINDA, GEORGES POMPIDOU KÜLTÜR MERKEZİ VE ÇEVRESİNDE: BURALARDA BU SAATLERDE İKİNCİ DÜNYA SAVAŞI MANZARALARI VAR... Hakiki insanlık dramı. Ağlayanı yok !

"Un chorba pour tous" ("Herkesine bir çorba") isimli bir dernek, Ramazan ayı boyunca Paris'in yoksul mahallelerinde çadır kurdu, çorba dağıttı. Yoksulların gelip çadırdaki oturup, oruç tutanların iftarını açması, yoksulların bir iki lokma atıştırması o kadar tuttu ki, Dernek, çorba dağıtım süresini kışın bitişine kadar uzatmaya karar verdi.

Paris'te Kasım 2008'de sekiz bin evet tam sekiz bin SDF bulunuyor. Yaşıyor diye yazamıyorum kusura bakmayınız, bu çünkü yaşamak değil. Bütün Fransa'da ise sayılarının yüz bin olduğu resmen

açıklandı. Ama kimbilir belki daha fazladır: Resmi rakamlara her zaman inanılmıyor çünkü.

Onları beslemek, onlara temel gıda maddelerini sağlamak üzere birkaç yardımsever dernek var, onlardan en bilinenlerden, ulusal düzeyde faaliyet gösterenlerden ikisini tanıtmalıyım :

BİRİNCİSİ “BANQUE ALIMENTAIRE” (“Gıdasal Banka”) İSMİNDE BİR BANKA. Evet banka AMA KREDİ VERMEZ, PARA TOPLAMAZ. BİR TEK ŞEY YAPAR: FRANSA'DA AÇ KALANLARA, YOKSULLARA, YİYECEK DAĞITMAK: KARŞILIKSIZ.

BU YİYECEKLERİ DEĞİŞİK BİRÇOK KAYNAKTAN VE KİMİ ZAMAN SÜPERMARKET MÜŞTERİLERİNDEN TOPLUYOR:

SÜPERMARKETLERDE, GİRİŞTE, DAHA ALIŞVERİŞE BAŞLAMADAN ÖNCE, HEMEN KAPIDA, ELİNDE, ÜSTÜNDE BANQUE ALIMENTAIRE YAZILI PLASTİK ÇANTALARLA YAŞLI BAŞLI VE SEMPATİK İNSANLAR SİZİ KARŞILAR, “LÜTFEN BU ÇANTAYI ALIN VE ARTIK GÖNLÜNÜZDEN NE KOPARSA, BİR KİLO PİRİNÇ, BİR KİLO MERCİMEK, BİR KUTU YUMURTA (ALTILIK) KOYUN, BANQUE ALIMENTAIRE İÇİN.” DERLER. ÇANTAYI ALIRIZ. GİRİP ALIŞVERİŞİMİZİ YAPARIZ VE O ÇANTAYA DA ARTIK GÖNLÜMÜZDEN NE KOPARSA KOYARIZ. KASAYA PARASINI ÖDERİZ. ÇIKMADAN ÖNCE O ÇANTADAKİLERİ O YAŞLI BAŞLI VE SEMPATİK İNSANLARA TESLİM EDERİZ. ONLAR DA BU YÖNTEMLE TOPLADIKLARINI (AKŞAMA KADAR EPEY ŞEY TOPLANILYOR: HERŞEYE RAĞMEN) YOKSUL İNSANLARA DAĞITIYORLAR. İŞTE BANKA MESELESİ BU. NERESİ Mİ BANKA ? ÖZÜ VE KALANI. www.banquealimentaire.org yoksullara sürekli gıda yardımı yapıyor. (Kasım 2020'de iki milyon yoksula yardım ettiği sitesinde belirtiliyor. Daha ayrıntılı bilgi de sitesinde. 5 Kasım 2020.)

BİR DE les Restaurants du Coeur VAR. GÖNÜL LOKANTALARI DİYE ÇEVİREBİLİRİZ, ama kanımca “Gönül Aşevleri” deyişi daha uyuyor. COLUCHE İSİMLİ KOMİK KURDU VAKTİ ZAMANINDA: O da benzer bir iş yapıyor.

SLOGANI ŞUDUR: “ON COMPTE SUR VOUS/SİZE GÜVENİYORUZ.” Bu dernek hibe ve yardımları değişik kaynaklardan ve posta yoluyla topluyor.

Her yıl bir mektup alıyoruz ve bu kuruma da bir miktar para yardımı yapıyoruz. Bu arada kimi insan bağışta bulunuyor: Evini, lokantasını bu derneğe miras bırakanlar var örneğin. Bir de birçok ses sanatçısının, kadın ve erkek sinema ve tiyatro oyuncusunun, mizahcının, komiğin katıldığı ve bütün Fransa'yı dolaşan konserler dizisi var: Bu konserler dizisini yapanlara Coluche'e atfen "Les Enfoirés" ismi veriliyor. Elde edilen gelir fena değil. Konserden ve konserde söylenenlerden yapılan uzunçalarlardan.

Para yardımı istedikleri kişilere gönderdikleri mektuplarda önceki yılın bütçesini ayrıntılı bir biçimde sunuyorlar: Kaç para nereden gelmiş, kaç para nereye gitmiş, her şey ayrıntısıyla belirtiliyor. Örneğin konserler dizisi için 100 öronun 4,4 örosu harçanmış. Konserler dizisiyle 100 öronun 20,3 örosu kazanılmış, vb. (Daha geniş bilgi sitesinde.)

Kazanılan paralarla, hibelerle erzak alıyorlar. Yoksullara dağıtıyorlar.

Bu kurum ve birkaçı daha kimi üretici şirketin elinde kalan fazlalıkları da alıyorlar ve dağıtıyorlar: Genel olarak para ödemedен alıyorlar yine karşılıksız dağıtıyorlar.

Kimi işkolunda üretim Avrupa Birliği'nce sınırlandırılmış olduğundan üretimde belli bir tavanı aşan çatıya çıkamıyor. Çatıya çıkacak mallar yoksulları besleyen kurumlara veriliyor. Her zaman

değil ama sık sık. Kimi patron çöpe atmayı tercih ediyor: Değişik nedenlerden. Bilinen.

Bu iki derneğin yanında başkaları da bulunuyor : Bunlardan Le Secours Catholique ile Le Secours Populaire’i de anmalıyım.

Yoksul sayısının sürekli artışı sonucu küçük kentlerde ve kasabalarda yardım ve hayır severler küçük boyda da olsa dernekler kurarak bu yaraya bir parça bile olsa çare bulmaya çabalyorlar...

BURADA BİR NOKTAYI VURGULAMAK İSTERİM ÖZELLİKLE: "YOKSUL" OLDUĞUNU İSPAT İÇİN VATANDAŞIN GERÇEKTEN YOKSUL OLDUĞUNU BELGELEMESİ LAZIM. BUNUN İÇİN DE EPEY BÜROKRATİK AŞAMADAN GEÇİLİYOR. BİR KART VEYA BİR TÜR BELGE ("ATTESTATION") ALINIYOR, ONDAN SONRA ERZAK ALMAYA GELİNİYOR. YANI ÖYLE HER GELEN "BEN YOKSULUM" DİYEREK ERZAK ALAMIYOR. Süreç içinde kimi dernek bu tür belge veya kimlik kartı sormaktan vaz geçti... yoksulları bir de böylesi şeylerle üzmemek için.

2008’in Kasım ayında, HATTA SADECE SON İKİ HAFTASINDA, PARİS’İN HEMEN YANI BAŞINDAKİ “LE BOİS DE VINCENNES”DE DÖRT EVET EVET DÖRT SDF (SANS DOMICILE FIXE: YERSİZ YURTSUZ) SOĞUKTAN ÖLÜNCE HERKES “VINCENNES ORMANI”INDA İKİ YÜZ KADAR YOKSULUN KARTON KUTULAR, YIRTIK PİRTİK ÇADIRLAR İÇİNDE PER PERİŞAN “YAŞADIKLARINI” ASLINDA ÖLÜMÜ BEKLEDİKLERİNİ “KEŞFETTİ”. İŞTE BU NEDENLE VE SON BİR HAFTADA ANİDEN ÜÇ ÖLÜ HABERİ PEŞPEŞE MEDYALARA YANSIYINCA BUGÜNKÜ, 27 KASIM 2008 TARİHLİ, ÜÇ GAZETE L’HUMANİTE, LE PARISIEN, LIBERATION “LA UNE”ÜNÜ (BİRİNCİ SAYFASINI) BU KONUYA AYIRDI...

FRANSA EVET ÇOK GELİŞMİŞ BİR ÜLKE, BU KESİN: NİTEKİM BAKIN İŞTE CUMHURBAŞKANI NİCOLAS SARKOZY VE SEVİMLİ EŞİ CARLA BRUNİ NEW-YORK'TAKİ G-20 TOPLANTISI BİTTİKTEN SONRA "GEZİLERİNİ" 48 SAAT UZATIP ALIŞ VERİŞ YAPTILAR VE BÖYLECE NE KADAR ZENGİN OLDUKLARINI GÖSTERDİLER, GÖZÜMÜZ YOK, AMA PARİS'TE EVET PARİS'TE, "DÜNYANIN KÜLTÜR MERKEZİ" NDE VE CUMHURBAŞKANLIĞI SARAYINA TAŞ ÇATLASA ÜÇ KİLOMETRELİK MESAFEDA İNSANLAR PATIR PATIR SOĞUKTAN ÖLÜYOR. BOİS DE VINCENNES'DEKİ ZOO'DAKİLERE BİLE DAHA İYİ BAKILDIĞINI ANMALI.

AKLIMA GELMİŞKEN EKLEYEYİM: LA BANQUE ALIMENTAİRE (GİDASAL BANKA) HER YIL OLDUĞU GİBİ BU YIL DA SÜPERBAKKALARIN ÖNÜNDE TEMEL GIDA MADDELERİ TOPLUYOR, HATTA BU YIL BU İŞE BİR MİKTAR ERKEN BAŞLADILAR, ÇÜNKÜ YOKSULLUK FENA BİNDİRDİ. MALİ VE EKONOMİK KRİZDEN, KORONA BELASINDAN ÇOK ÖNCEEEE....

EVET FRANSA ÇOK GELİŞMİŞ VE ÇOK ZENGİN BİR DEVLET. BU KONUDA HİÇ KUŞKU YOK. AMA FRANSA'NIN VE PARİS'İN ARTIK TADI DA YOK. HELE BUGÜNLERDE. (5 Kasım 2020).

(1) Bois de Vincennes (Vincennes Ormanı) TIRNAK İÇİNDE ÇÜNKÜ İÇİNDEN, SAĞINDAN SOLUNDAN GEÇEN YOLLARLA PERİŞAN ETTİLER ve ORMAN MORMAN OLDU.

(İlk biçimi 27 Kasım 2008'de yazıldı. 5 Kasım 2020'de birkaç satır eklendi.)

OCAK-MART 2009, DAYANIŞMA İÇİNDE YÜRÜMEK

Ekonomik krize dönüşen mali krizin Fransa'daki yankılanmasını üç boyutta irdelemek olası :

BİR : Uzun zamandan beri ilk kez bütün işçi sendikaları konfederasyonları biraraya gelip birlikte eylem yapıyorlar.

İKİ : İşçi eylemleri gittikçe daha radikal boyutlar kazanıyor. Kimi yerde işçi sendikaları da aşılılarak daha önce pek görülmemiş mücadele biçimleri geliştiriliyor.

ÜÇ : Siyasi yelpazede yer alan radikal siyasi oluşumların yeni ihtiyaçlara göre kendilerine çeki düzen verdiklerine, yeniden örgütlendiklerine ve etki alanlarını genişlettiklerine tanık oluyoruz. Krizle birlikte daha çok sayıda emekçi, genç, kadın ve erkek radikal siyasi partilerin kapılarını çalınca ve çevre siyasi koşulları dayatınca başka çare de kalmıyordu zaten.

Bu noktaları tek tek ele alabiliriz şimdi :

SENDİKAL BİRLİK RÜYA OLMAKTAN ÇIKTI

29 OCAK 2009'da birçok kentte ve Paris'te en geniş biçimde kendini gösteren sendikal birlik 19 Marttaki büyük işçi gösterisinden, "ulusal eylem günü"nden sonra yeni bir boyut kazandı. 30 Martta "ulusal eylem günü"nü değerlendirilmesi için Paris'te biraraya gelen sekiz işçi sendikaları konfederasyonu, CGT,

CFDT, FO, CFTC, CFE-CGC, FSU, Solidaires (Eski SUD) ve UNSA 1 Mayıs 2009'un BİRLİKTE KUTLANMASI kararını aldı. Ortak istekler etrafında toplanılacak ve birlikte yürünecek, Paris'te ve taşra kentlerinde.

Aynı toplantıda konfederasyonlar nisan ayının "eylemler ayı" olmasına da karar verdiler... Ve 27 nisanda yeniden biraraya gelip ayın değerlendirmesini yapmaya, 1 Mayıs hazırlıklarını konuşmaya da... "Hükümetin, patronların verdikleri ve verecekleri yanıtları göz önüne alarak yeni girişimler ve eylemler için tartışmaya" da...

19 Mart eyleminin beklenenden daha güçlü geçmesi üzerine işçi sendikalarının etkisi de arttı. Bununla doğrudan doğruya ilgili değil ama bunun sayesinde önemi artan bir toplantı daha yapıldı : Temsil yetkisine sahip beş işçi sendikaları konfederasyonu CGT, CFDT, FO, CFTC, CFE-CGC 30 Mart sabahı Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy ile görüştüler ve 2 nisan 2009'da Londra'daki G-20 toplantısı için görüşlerini iletiler. Bu toplantı iki saat sürdü. Sendikacılar hükümetten 18 Şubat 2009'daki "toplumsal zirvede" alınan kararların ve vaat edilenlerin gerçekleştirilmesini yeniden ve ısrarla istediler. Cumhurbaşkanı "gelecek günlerde toplumsal yardım kurumunun" görevine başlayacağını açıkladı...

TOPLUMSAL MÜCADELEDE RADİKAL VE YENİ BOYUTLAR

Emekçilerin, işçilerin, ücretlilerin, kadın ve erkeklerin cumhurbaşkanına ve hükümete güveni gittikçe azalıyor. Cumhurbaşkanı resmi ziyaret için gittiği her taşra kentinde ıslıklarla, gösterilerle karşılanıyor. Kimi yerde konuşurken

yuhalanıyor, ısıklanıyor. Çünkü emekçilerin tümü artık Sarkozy ve takımının iki veya hatta üç dilli olduğunu biliyor.

Örneğin “bouclier fiscal” (“vergi kalkanı”) adıyla yapılan uygulama sonucu 14 bin çok zenginin 458 milyon vergi ödemekten kurtulduğunu duymayan kalmadı. Onlara vergilerden 458 milyon öro “hediye” edildi.

İşten çıkarmalar devam ederken, devletin vergilerden (Fransa’da işçi gelirlerinin yarısına yakını vergi için kesiliyor) topladıklarıyla krizden paçayı kurtarmaları için “yardım ettiği” kamu şirketleri de içinde birçok şirketin emekliye ayrılan veya işten ayrılan patronlarına “altından paraşüt” armağan ettiği de biliniyor. Kıdem tazminatı veya “işten ayrılma tazminatı” adı altında kimine bilmem kaç milyon öro, kimine daha fazla para ödendi.

Bu koşullar içinde kamuoyu ve emekçiler krizin faturasının herkes tarafından aynı ölçüde, adil ve eşit bir biçimde ödenmediği sonucunu çıkardılar. Faturanın paylaşılması adil ve eşit değil. İşçiler krizin başlamasıyla kimi şirkette gerekince daha uzun süre çalışmayı kabul ettiler. Kimi yerde “geçici işsizlik” veya “teknik işsizlik” sonucu çalışmayınca ücretlerinin ödenmemisini bile sineye çektiler. Oysa iflasın eşiğinden devlet yardımıyla kurtulan, işçi çıkarmayı sürdüren kimi şirket birkaç veya bazen bir yöneticisi işten ayrılırken onlara “geçmiş hizmetleri” için milyonlarca öro tazminat ödedi.

Bunlar ve benzerleri üzerine işçilerin radikaleşmesi ve Fransa’da pek görülmeyen türden mücadele biçimleri uygulamaları gündeme geldi. Fransızcasıyla “opérations coup de poing” (“yumruk eylemler”). Sendikal mücadeleyle yanıtlanamayacak durumlara karşı çünkü başka çare kalmadı. Birkaç örnek :

29 Ocak 2009'daki "ulusal eylem günü"nde Auxerre'de Fulmen Fabrikası işçileri, Fabrika Müdürü'nün işten çıkardığı işçi sayısı yazılı bir tişörtle işçilerle birlikte yürümesini "rica ettiler" ve o da bunu kabul etti ve "istemeye istemeye" yürüdü işçileriyle. Tişörtü kışlık giysilerinin üstüne giyivermişti...

31 Mart 2009'da Grenoble'da Caterpillar Fabrikası'nda işçiler müdür ve üç yöneticisi 24 saatten fazla bir süreyle rehin aldılar. Bürolarında tuttular. Yedi yüzden fazla işçiyi işten çıkaracağını açıklayan ve bu konuda kendisiyle görüşmek isteyen sendikacılarla biraraya gelmeyi rededen yönetim böyle protesto edildi ve görüşmelere oturmaya zorlandı.

Ancak bu yolla protesto edilebildiler, ancak bu yolla görüşme masasına oturmaya ikna edilebildiler. Çünkü amaç patronları bu konuda uyarmak ve anlaşmaya zorlamaktı. Nitekim serbest bırakıldıktan sonra patronlar görüşmeyi kabul ettiler. İşten çıkarılacak işçi sayısını azaltmayı da, grevde geçen günleri ödemeyi de...

Grenoble'daki bu eylem son bir aydaki benzer dördüncü eylemdi. Daha önce Sony, 3 M gibi şirketlerin yöneticileri de işçiler tarafından bir süre "tutuldu"...

31 Mart 2009'da Paris'te büyük bir patron otomobilinde tutuldu birkaç saat.

11 Martta Continental Fabrikası'nda işçilerle görüşmek için nutuk atmaya gelen Fabrika Müdürü çürük yumurtalarla karşılandı...

Evet görüldüğü gibi, Fransa'da emekçiler pek alışılmamış mücadele yöntemleri koyuyorlar. Pek alışılmamış ve yeni tür eylemler. Bir yerde zorunluluğun dayatması sonucu, başka bir tür eylemin "bu saat"ten sonra belirleyici olamayacağını anlaşılması nedeniyle. Sendikal mücadelenin sınırları zorlanıyor böylece.

Çünkü yeni duruma sendikal mücadelenin geleneksel mücadele biçimleri yanıt bulmakta açız kalıyor.

31 Martta 2500 kadar nüfusa sahip Gandrange'daki Arcelor Mittal demir-çelik fabrikası 565 işçisini işinden edip kapandı. Bu işyerine bağlı biçimde ve yedi yüz kadar işçiyi çalıştıran yan sanayii işletmeleri de kapanma noktasına geldi. Butün bir kasaba ekonomik yaşamının tükenmesiyle burun buruna. Bunun toplumsal yaşama olumsuz etkilerini bugünden öngörmek mümkün değil.

Sendikaları da aşarak düzenlenen bu tür vurucu eylemler yanında gelenekselmiş, artık neredeyse klasik bir biçim almış grevler, gösteri ve yürüyüşler de düzenleniyorlar elbette. İşte bu bağlamda, 19 Mart 2009 Perşembe günü düzenlenen büyük ve kitlesel gösteri ve yürüyüşlere kısaca değinmek şart :

Fransa'da bütün sendikalar o günü ULUSAL EYLEM GÜNÜ ilan ettiler. Taşrada gösteri ve yürüyüşler sabah yapıldı. Taşra kasaba ve kentlerindeki gösteri ve yürüyüşlere katılan birçok emekçi daha sonra otobüs, tren ve otomobillere Paris'e geldiler : Paris'teki büyük gösteri ve yürüyüş öğleden sonra Republique Meydanı'nda başladı. On binlerce emekçiyle.

Şaka gibi gelebilir ama kimi gözlemciler ve ciddi siyaset bilimciler, bu kitlesel gösteri ve yürüyüşleri görünce, bir kez daha Sarkozy'nin sokak tarafından "götürüleceğini" söylediler. Bu gidişle daha ciddi mücadele biçimlerinin ortaya çıkabileceği de söyleniyor. "Yeni bir 1789" veya "Yeni bir Paris Komünü" öngörenler de var...

19 Mart ulusal eylem günü için genel greve 18 Mart gecesi saat 20'de çıkıldı. İşçiler birçok işletmede greve gittiler.

Öğrenciler ise bir gün önceden değişik türde ve epey orijinal eylemler yaptılar : Birçok üniversitede işgaller sürerken. İkisini dikkatinize sunmak istiyorum:

Birincisi: 17 Martı 18 Marta bağlayan gece geç saatlerde düzenlendi : 150 kadar öğrenci Paris'in kuzeyinden, Montmartre'dan, başlayıp merkezine kadar koşarak indiler, inerken de önlerine çıkan bankaların ve süpermarketlerin cam ve çerçevelerini kırdılar. Polis yetiştii ama çok geçti. Öğrencilerin böyle bir eylemi beklenmediği için polis "oyun dışı" kaldı.

İkincisi mizah yönü epey yüklü bir eylem : Sorbonne'un hemen dibinde, Saint-Germain Bulvarı üstünde, Maubert-Mutualité Metro durağı çıkışında küçücük bir alan var, işte tam orada sabah erken saatlerde küçük ve mütevazii bir pazar kurulur. 18 Mart Çarşamba sabahı, pazarda, satıcı kadınlar gibi giyinmiş ve hasır sepetlerinde kıvrılmış, sarılıp sarmalanmış "diploma satan" genç bayan öğrenciler dikkat çekiyordu.

-Evladım ne satıyorsunuz?

-Diploma ucuz, çok ucuz diploma, parası olmayana bedeva.

Genç ve güleryüzlü bayan öğrenciler arzulayanlara birer diploma sunuyor. Karşılıksız.Veya gönlünden bir şey kopan olursa, verdiği alınıyor : Yeni diplomalar üretmek için. Fotokopi parası. Herkes Kemal'in fotokopi dükkanına gidip para ödmeden diploma üretmez elbette. Diplomalarını alanlar, sabah sabah eşiiyle kavga ettiğini ve hatta neredeyse sabah kahvaltısı yapmayı es geçtiğini bile unutarak, mutlu iniyorlar metro istasyonuna : Oh bee bir diploma sahibi oldum nihayet.

Üniversite “reformu” adı altında Yükseköğrenim Bakanı Bayan Valérie Pécresse’in üniversiteler arasında yeni bir sıralamaya yol açmasını ve kimi üniversitede alınacak diplomaların değerinin düşürülmesi olasılığını öğrenciler böyle kınadılar. Bu da pek hoşumuza gitti.

Sarkozy ve hükümetinin birçok alanda “reform”larla iş dünyasını ve çalışma hayatını alt-üst etmesi öte yandan artık Sağlık Sutan’ın bile duyduğu “ekonomik kriz sonucu işten çıkarmaların alıp başını gitmesi sonucu işçiler, emekçiler, ücretliler seslerini duyurmak için ayda bir bütün ülkede ve başkent Paris’te ulusal eylem günü düzenleme yöntemini kullanıyorlar : Hayat pahalılığını protesto etmek, hayat pahallığına karşı mücadelede ücretlerin artırılmasını ve fiyatların düşürülmesini istemek ve işten çıkarmaların önünün alınması için.

Bugün artık çok açık kimi patron ekonomik krizi bahane ederek işçilerinin bir bölümünü işten çıkarıyor. Kriz bahane olarak kullanılıyor. O kadar ki milyonlarca veya TOTAL örneğinde olduğu gibi milyarlarca öro kar ettikleri kamuoyuna yansıyan şirketler bile işçi çıkarıyor. Bu nedenle işçilerin işten çıkarılmalarının yasaklanması isteniyor...

Öte yandan Sarkozy hükümetinin krizden etkilendiği için “mali yardım” yaptığı Renault ve Peugeot şirketlerine iki şart koştuğu da biliniyor : İşçiler işten çıkarılmayacaklar. Ve görevinden ayrılan patronlara “yüksek ayrılış tazminatı” ödenmeyecek. “Toplumsal barış” arayan, bulmak için gayret gösteren hükümetin şimdilik ürettiği çare bu. Ancak buna en başta bu şirket yöneticilerinin uyması lazım. Bakalım.

YOKSULLUĞUN YENİ YÜZÜ

Bunu zaman gösterecek ama bugün gördüklerimiz inanılacak gibi değil : Fransa gibi çok “gelişmiş” ve epey zengin bir ülkede insanlar geçinemiyorlar. İş sahibiler, çalışıyorlar ama geçinemiyorlar :

Bunların başında enaz ücretle çalışanlar geliyor. Sonra emekliler. Bir örnek Paulette isimli 80 yaşındaki bayan ancak 569 öro emeklilik ödentisiyle geçinmek zorunda. Elbette geçinemiyor. O kadar ki iki odalı evinin aylık kirası 700 öro. Yani emeklilik maaşıyla ev kirasını bile ödeyemiyor. Başka bir emekli, Roger, 900 öro emeklilik ödentisi alıyor, ev kirası 600 öro. Kalan 300 öroyla bir ay dayanması mümkün değil. Günde yaklaşık on öroyla nasıl geçinebilir ?

O nedene 19 Martta Fransa’da emekliler cenneti olarak anılan Nice kenti ve çevresinde yaşayan 100.000 kadar emeklinin pek çoğu gösteri ve yürüyüşe katıldı. Nice’deki gösteri ve yürüyüş “Beyaz Saçlıları”ın defilesi gibiydi.

Aslında bu ilk değil, Fransa’da emekliler yıllardan beri yürüyor : Paris’te, Lyon’da, Marsilya’da da...

Evet bu kadar zengin ve bu kadar çok gelişmiş bir devlet iktisat siyasetinin yetersizliği, yokullardan değil zenginlerden yana olması sonucu emeklilerinin bile sokağa çıkmasına neden oluyor.

“Vitamin Dedelerin”, “Neşeli Ninelerin” mutlaka yürümeye ihtiyacı var. Ama bunu ille protesto amaçlı gösterilerde yapmak zorunda da kalmamalılar. Karınlarını doyurabilmeliler. Evlerinin kirasını ödemek konusunda streslere girmemeliler. Doktor, hastabakıcı ve benzeri giderleri rahat rahat ödeyebilmeliler... Devlet bu konuda yardımlarına koşmayınca birçok sendika, birçok

dernek ve hayırsever elinden gelen yardımı yapmaya çabılıyor... Emekliler gösteri ve yürüyüşlerinde “ONURLU BİR YAŞAM” VE “SAYGI” istediklerini dile getiriyorlar.

Bugün Fransa’da çalıştığı halde yoksul işçiler ve emekçiler bulunuyor. Çünkü alınan ücret bir aileyi geçindirmeye yetmiyor. Bugün enaz ücretle çalışanlar veya çalıştırılanlar, çalışmaya mecbur edilenler geçinemiyorlar.

Daha beteri de var : Kimi çakal patron enaz ücretle çalıştırdığı işçisinin Sosyal Güvenlik ve benzeri kurumlara patronların ödemesi gereken kesintileri de işçisinin bizzat kendi cebinden ödemesini şart koşuyor. Böylece kağıt üzerinde enaz ücret aldığı gösterilen emekçi, gerçekte daha az ücretle geçinmek pardon geçinememek zorunda bırakılıyor. Bugün ekonomik krizi bu amaçla kullanan patronlar da var. Evet bunlar çakal patronlardır ! Özür dilerim başka sözcük, sıfat bulamıyorum.

Bunlar ve benzeri nedenler sonucu 19 Marttaki gösterilerin bütün Fransa’da 3 milyon evet tam üç milyon insanı, kadın, erkek, çocuk ve genci toplamasına şaşmamak lazım. Bütün ülkede 200’den fazla gösteri ve yürüyüş düzenlendi. Gösteri ve yürüyüşlere soldaki CGT, CFTD, FO, FSU ve “Solidaires” gibi işçi sendikaları konfederasyonları yanında CFTC’ye (Hristiyan Emekçiler Fransız Konfederasyonu) bağlı sendikalar da katıldılar. Çünkü hayat pahalılığı ve ilişkili meseleler herkesi “vuruyor”.

Marsilya’daki gösteri ve yürüyüşe 200.000 kadar insan katıldı. 29 Ocak 2009’dakiyle kıyaslanacak olursa çok daha büyük bir katılım oldu. Öğrenciler de yürüyüşte yerlerini aldılar. İşçi ismini taşıyan ilk partinin, Fransız İşçi Partisi’nin (POF, Parti Ouvrier Français) ilk ve o günkü tek milletvekilinin, Clovis Hugues’in, 1881’de, Akdeniz’in bu kentinden seçildiğini burada anımsatmak isterim.

Gösterilerde Lyon'u ve Toulouse'u da anmalı. Bunlar çok bilinen kentler. Büyük kentler. Ama bu arada Compiègne gibi küçük kentlerde de tarihi rakamlarda insanlar yürüdüler. Compiègne'de 10.000 kişi yürüdü örneğin. 29 Ocaktaki büyük gösteridekinin iki katı sayıda insan. Tarihi değil mi ?

Kimi kasabada, küçük kentte nüfusun üçte biri yürüdü. Bordeaux'dan o gün öğlen saatlerinde telefon eden Sabri "Hocam böye bir şey görmedim, dedi, birbuçuk saatte üç yüzden fazla döner sattık, inanılır gibi değil. Bütün Bordeaux ayaklanmış sanırsın."

Paris'teki yürüyüşe bizzat katıldım. Ebette o sabah vefat haberini aldığım değerli yayıncı ve yazar, Paris VII. Üniversitesi'nde öğrencim Hasan Basri Gürses aklımdaydı. O da bizimle yürüdü... Republique'ten Nation'a kadar. Paris'te 300.000'den fazla insan yürüdü. Bir tek sloganı aktarmak gerekirse şunu iletmek isterim : "Paranın sırtını yere getirmek için dayanışma !"

Paris'teki gösteriye bütün kent ve kasabalardan katılım olmadı ama işçi mücalesinin önünde gelen işçilerden yüzer, biner temsilci başkente kadar geldiler ve gösteri ve yürüyüşün başında yerlerini aldılar.

Evet geleneksel veya yeni tür mücadele biçimleriyle işçilerin eylemleri sürüyor...

SİYASİ YANKILANMASI

Mali ve ekonomik kriz 2008'in sonunda başlamadı. Bu kriz aslında ilk ciddi işaretlerini 2007'de verdi. Ve giderek büyüdü. Bu oluşumlar sırasında siyasi partilerin bir kısmı da kendisini yeni

şartlara uydurmak gereğini duydu. Fransa'da iki gelişim dikkat çekiyor :

Birincisi LCR'in (İhtilalci Komünist Birlik) isimli troçkist siyasi örgütün Le Nouveau Parti Anticapitaliste (NPA. Kapitalizme Karşı Yeni Parti) adı altında yeniden örgütlenmesi. LCR yanında "başka bir dünya mümkün" diyen kümelerden katılımlarla bu yeni siyasi parti kuruldu. Bu arada LCR içinde yeni bir parti kurulmasına taraftar olmayanlar kenarda kalmayı tercih ettiler. Olivier Besancenot'un seçim başarılarının ve kriz sonucu PCF'e (Fransız Komünist Partisi) küsen emekçilerin katkısıyla NPA önünde büyük bir cadde açıldığını sanıyor...

Aynı nedenlerle PS (Sosyalist Parti) içindeki muhaliflerden Jean-Luc Mélenchon ve arkadaşları, PS'i terktiler, Almanya Federal Cumhuriyeti'ndeki Die Linke örneğini takip ederek Parti de Gauche (Sol Parti) adı altında yeni bir parti kurdular...

Bu iki parti militanları ve yöneticileri son aylardaki gösteri ve yürüyüşlerde aktif bir biçimde yerlerini alıyorlar. Bandrolları ve çok renkli, çok dilli ve çok sesli bildirileriyle etkilerini artırmaya çalışıyorlar...

Bu iki partinin ve diğerlerinin etki ve önemlerini ölçmek için önümüzdeki Haziran ayında yapılacak olan Avrupa Parlamentosu seçimleri bir ölçüt olmaya aday. Nisbi temsil sisteminin geçerli olduğu bu seçimlerde NPA'nın mutlaka birkaç temsilci elde edeceğine garanti gözüyle bakılıyor. NPA'nın tek başına mı yoksa başka partilerle işbirliği içinde mi seçimlere katılacağı ise henüz bilinmiyor.

Parti de Gauche'un PCF ile ittifak yapacağı tahmin ediliyor...

Nitekim bu iki parti yöneticileri öteden beri birçok konuda ve eylemde işbirliği yaptıkları gibi Front de Gauche (Sol Cephe) adı altında bir eylem platformu da yarattılar.

Yıllar boyunca “özelleştirmek en iyisidir”, “özelleştirmek her derdin çaresidir” diye diye kafamızın etini yiyenler, sağcı, aşırı sağcı, ırkçı, ortayolcu, sosyal demokrat hatta “sosyalist” hükümetler, partiler, iktidarlar, patronlar ve adamları, öğretim üyeleri, bilim kadın ve adamları, gazeteciler, palavracı takımları, yağcılar, itaat edenler, cahiller ordusu, mali ve ekonomik kriz üzerine aniden “plaklarını” değiştirdiler : “Kapitalizm daha ahlaklı olmak zorunda, borsaya yeni kurallar konulmalı” diyorlar şimdi. Daha önce “Bütün kurallar, bütün sınırlayıcı kanunlar kötüdür” diyenler, liberaller, ultraliberaller, şimdi “Aman yanıyoruz bir parça kural, iki dirhem merhem” diye ağlıyorlar.

Daha beter olun. Evet ne ektiyseniz onu biçiyorsunuz demek mümkün. Diyoruz da.

Ama bu arada milyonlarca emekçinin de hayatı zindana çevrilmiş durumda. Bu nedenle acil, sıkı ve sahici çözümlere ve ivedi çarelere de ihtiyaç var. O nedenle siyasi partilerin ellerini çabuk tutmaları lazım. Devleti burjuvazinin, aç gözlü patronların ve çiğeri beş para etmez palavracı siyasetcilerin elinden kurtarmak lazım. Devleti emekçilerin dertlerine çare bulmak üzere hakiki, toplumsal, eşitlikçi siyasi makina haline çevirmek gerekiyor. Devlet kapitalizme bir kez daha geçişi ve uydurma dayanaklar yaratmak için kullanılacağına kalıcı ve sürükleyici çareler üretmek için ve kapitalizme karşı siyasi bir makina, siyasi bir alet olarak kullanılmalı. Emekçilerin elinde. İşsizlik sonucu intiharların rekor boyutlar kazandığı Japonya örneğini beklemeye gerek yok. Bizi, ütopyalarımızı savunuyoruz, savunduk diye eleştirenlerin bugünkü hallerine bakar mısınız lütfen. Bizim ütopyalarımızı

savunmak kadar doğal bir şey olamazdı. Ve olamaz da. Herşeyin faturasını bize çıkaranların bugün artık bir parça utanmalarını bekliyoruz.

Bugünkü krizin yaratıcıları o kadar övdüğünüz, öve öve bitiremediğiniz sisteminizdir ve sizlersiniz. Biz değiliz. Ütopya(ları)mızın yarın gerçekleşemeyeceğine inanmamızı da kimse engellemeyez.

Yapabileceğimiz şey kapitalizm enkazının tepesine çıkmak, rüzgarı arkamıza almak ve dünyayı seyretmek : Değiştirmek için...

Yolumuz buradan geçer, geçecek, geçmeli. Geçmek zorunda.

EKİM 2010 : EYLEMLER SÜRÜYOR

Fransa'da emeklilik yasa tasarısı emeklilik yaşını artırıyor, artık en erken 62, belki 67 yaşında veya daha sonra emekli olunabilecek, vakit kalırsa eğer... Çalışanların tümü, emekliler, gençler ve daha az gençler itiraz etti.

12 Ekim 2010, Salı günü, bütün ülkede bu yasa tasarısına karşı ikiyüz kırk dört evet tam sayısıyla 244, gösteri ve yürüyüş düzenlendi ve bunlarla birlikte özel ve kamu işletmelerinin pek çoğunda grev yapıldı. Metro ve trenlerde, petrol rafinerilerinde, hava ulaşımında, limanlarda ve eğitim kurumlarında grevler etkili oldu...

Gösteriler sabah saatlerinden itibaren Marsilya, Lyon, Bordeaux, Rennes gibi taşra kentlerinde, daha önceki eylemlerde görülmemiş sayıda genç, yaşlı, kadın, erkek ve çocuğun katılımıyla başladı. Katılım her yerde görenleri şaşırtan boyuttaydı. Evet hafta içinde olmasına rağmen gösteri ve yürüyüşler birçok kent ve kasabadaki toplam nüfusun neredeyse üçte birini aşan oranlarda gerçekleştirildi. Tarihi olan da bu.

Öğleden sonra Paris'teki dev gösteri ve yürüyüş de coşkulu bir biçimde gerçekleştirildi.

Eylemler dizisine ülke çapında toplam üç buçuk milyon gösterici katıldı. Gösteri ve yürüyüşler CGT, CFDT, SUD, UNL gibi işçi sendikaları konfederasyonlarının sitelerinden canlı olarak dakikası dakikasına izlenebildi.

Televizyon kanallarından haber ağırlıklı olanların tümünden, gazete ve dergilerin internet sitelerinden de...

Olağanüstü ve tarihi bir boyut kazanan ve birçok Avrupa devletinde görülebilecek en görkemli gösteri, yürüyüş ve grevlerden oluşan eylemler demetinin düzenleyicilerini bile olumlu biçimde şaşırtan başarısının birçok etkeni, birçok belirleyicisi yanında şu üçünü burada mutlaka vurgulamak

gerekiyor :

BİR : Havanın çok güzel olması. Ekim ayında Fransa'da bu kadar güneşli, bu kadar ılımlı, bu kadar cıvıl cıvıl bir gün ender görülen cinstendir. Evet doğa ve bilhassa Güneş Ana emekçilerden ve geleceğin emeklilerinden yana tavrını koydu.

İKİ : Önceki eylemlere kıyasla liselilerin ve öğrencilerin daha çok sayıda katılmaları. Fransa'da geleneksel, deneyimlerle ispat edilmiş ve bilinen bir deyiş vardır : "Liseliler, öğrenciler ve demiryolu işçileri bir eylemde biraraya geldiklerinde yenilmezler." Bu defa da öyle olacak mutlaka.

Yasa tasarısı Senato'da görüşülürken düzenlenen eylemler bu açıdan, yani hükümetin siyasi bir kararına karşı, tartışılma aşamasındaki tüzel düzenlemesine karşı düzenlendiği için siyasi nitelik kazanıyor.

Hükümet ve bilhassa Cumhurbaşkanı, Senato'ya, başkanına, senatörlere

ellerindeki bütün olanakları kullanıp baskı yaptılar ve yasa tasarısını 12 Ekim eylemlerinden önce Senato'dan da onaylatıp "Atı alan Üsküdar'ı geçti" havası yaratmak ve böylece eylemleri gereksiz kılmak veya eylemlere katılımı bir anlamda "yersiz" kılmak istediler. Ama bunu gerçekleştiremediler. Cumhurbaşkanı ve hükümetini destekleyen partiler Senato'da çoğunluk sahibi değil ve yasa tasarısını kabul ettirebilmek için "merkez" partili

senatörlerden destek almaları zorunluydu. Bunu gerçekleştiremediler...

Yasa tasarısı Senato'da tartışıldığı anlarda, çok sayıda gencin de aralarında bulunduğu üç buçuk milyon Fransalı yasa tasarısına muhalif olduklarını yüksek sesle dillendirdiler. Bir yerde siyasi ve demokratik meşruiyet cumhurbaşkanı, hükümet ve hatta Millet Meclisi ve Senato'dan uzaklaştı, sokakları, meydanları, cadde ve bulvarları fetheden milyonların eline geçti. "Meşruiyet sizde değil bizdedir !» diye seslendi milyonlarca vatandaş. Evet Fransa'da meşruiyet Elysées Sarayı'nda değil, göstericilerde. Bu da bir ders.

ÜÇ : Eylemlerin başarısında etkili olan belirleyicilerden biri de eylemler dizisinin yirmidört saatlik olmaması, grevlerin sürmesi ve kimi kent ve kasabada gösteri ve yürüyüşlerin de süreklilik kazanmasıdır. Emekçiler, son aylarda düzenledikleri ve her seferinde bir öncekinden daha çok sayıda katılımı kendini duyuran gösteri ve yürüyüşlere karşın iktidarın yasa tasarısında ısrar etmesi üzerine bu defa gösteri ve yürüyüşle ve 24 saatlik grevlerle yetinmenin anlamsız

olacağı sonucuna vardılar ve işin başından itibaren grevlerin süreceğini ve iktidar dik kafalılığında inat ederse bu cumartesi 16 Ekim 2010'da yeniden gösteri ve yürüyüşler düzenleyeceklerini ve hemen sonra durumu yeniden değerlendireceklerini belirttiler.

Eylemlerin radikalleşmesinde birinci derecede sorumluluk iktidarda.

Grevler sürüyor ve bilhassa petrol rafinerileri, limanlar gibi kilit işletmelerde, önemli noktalarda son derece sıkı. Fransa'daki oniki rafineriden onunda üretim durmuş vaziyette. Ham petrol taşıyan tanker-gemiler ise limanlara yaklaştırılmıyorlar çünkü limanlarda grev var...

Bu satırları yazdığım 14 Ekimde Toulouse kentinde gösteri ve yürüyüşlerle grevler süreklilik kazanmış durumda. Toulouse toplumsal muhalefetin merkezi olduğunu bir kez daha gözler önüne seriyor.

Liselilerin eylemleri birçok kent ve kasabada sürüyor : Boykot uygulanan, derslere girilmeyen, dersliklerde emeklilik meselesinin gençleri de neden ve nasıl ilgilendirdiği anlatılıyor, konuşuluyor, tartışılıyor. Bugün emeklilerin

emeklilik ödentisini genç kuşak emekçilerin ödeyeceğini belirten ve güya “reformu” bunu önlemek ve sorumluluğu paylaşmak için yaptığını iddiaeden hükümete gençlerin yanıtı şudur : Emeklilik yaşı artırılınca emekli olup “yer

açacakların” sayısı azalacak, dolayısıyla gençlere iş olanağı daha da azalacak. Gençler iş hayatına girmek için fazladan iki, üç veya beş yıl daha beklemek

zorunda kalacaklar ve o zaman emekliliğe hak kazanmak için de birkaç yıl yitirmiş olacaklar... Gençler, emekli olmak için iki, üç, beş veya yedi yıl daha çalışmak zorunda kalmak istemediklerini dillendiriyorlar.

Bütün bunların ötesinde çocukları, gençleri ve emekçileri derinden ama gerçekten derinden rahatsız eden son derece önemli bir mesele daha var :

Bu iktidarın ahlaksızlığına ve yüzüzlüğüne tahammül edememeleri. Bugün bu kadar tartışılan, birçok gösteri ve yürüyüşe ve bir dizi greve yol açan ve Fransa toplumsal hakları açısından bir yüz karası olarak değerlendirilen bu yasa tasarısını hazırlayan, kamuoyuna, Millet Meclisi’ne, Senato’ya sunan, iki

günde bir televizyon ekranlarından yalan atmaya sürdüren, 22 Mart 2010'dan bu yana Çalışma Bakanlığı yapan daha önce adını andığım Eric Woerth'ün, yolsuzluklara karışmış olması ve buna karşın yerinden kıpırdamaması, istifa etmemesi, bugünkü cumhurbaşkanının "küçük askeri" rolünü akıl almaz bir vurdumduymazlıkla sürdürmesi yurttaşları isyan ettiriyor.

Cumhurbaşkanı Sarkozy'nin cumhurbaşkanlığı seçim kampanyası için Fransa'nın en zengin dört kişisinden biri olan yaşlı ve kimi söylentilere göre bir parça hafıza kaybına uğramış Bayan Liliane Bettencourt'dan yüzbinlerce öro almış olması, kendi eşinin adı geçen bayanın şirketlerinden birinde

"mali danışman" olarak işe alınması için aracılık etmiş olması. Bütün bunları yaptığı günlerde bugünkü Çalışma Bakanı'nın o sırada Bütçe Bakanı olması ve adı geçen Liliane Bettencourt'a vergi indirimi, vergi muafiyeti gibi kolaylıklar sağlamış olması biliniyor ve artık bu bakandan yaka silkiliyor...

Bunlar yetmiyormuş gibi, bir yandan emekçileri daha uzun süre çalıştırıp Sosyal Güvenlik Kurumu'nun emeklilik sandığı açığını kapatmak istediğini savunan iktidarın, tuzu kurulardan alınan Servet Vergisi'ni kaldırmaktan söz etmesi. İnanılacak gibi değil.

Rakamlar ortada : Çok zenginlere ve büyük patronlara uygulanan vergi indirimi, vergi muafiyeti ve benzeri bütçesel kolaylıklar kaldırılarak elde edilecek bütçe geliriyle Sosyal Sigortalar Kurumu'nun her türlü açığını birkaç kez kapatmak mümkün. Ama iktidar bu yolu tercih etmiyor, emekçilerin emeklilik ödenti payını artırmak ve emekli olabilmeleri için çalışma sürelerini uzatmak istiyor.

Bugünkü cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'nin, seçildiği günlerde

yazdığım ve yukarıda sunduğum makalenin başlığı “Patronların cumhurbaşkanı”ydı. Yanılmadığım ortada. Keşke yanılmış olsaydım.

Bugün şunu eklemek te mümkün : Siyasetçiler ülkelerinin Tarihi’ne bir biçimde girebilirler, ama bir de bunun “çıkışı” var : Kimi “küçük kapı”dan çıkar. Kimi “büyük kapı”dan. Bugünkü göstergeler Fransa cumhurbaşkanının küçük kapıdan çıkacağı, çıkarılacağı yönünde. (6 Kasım 2020’de bu konuda da yanılmadığımı yazabilirim.)

12 Ekim 2010’da gazetelerin birçoğuna yansıyan bir habere göre, “Dünyada en çok milyoner Fransa’da bulunuyor. Dünyadaki her onbir milyonerden biri Fransız.”

Son yıllarda bu devlet vatandaşları arasında zenginler gittikçe zenginleşiyorlar, dar gelirli ise gittikçe yoksullaşıyorlar. Bugün çalıştığı halde geçinemeyenler de var bu devletin sınırları içinde.

Evet Fransa’da son yıllarda çalıştıkları halde yoksullaşan insanların sayısı arttı. Bu arada toplumbilimcilerin “orta tabaka” adını uygun gördükleri, aslında

emekçi olan teknisyenlerin, kimi kalifiye işçilerin, öğretmenlerin, öğretim üyelerinin gelirleri de azaldı. Yeni iktidarın uygulamaları ve zorlu mücadelelerle kazanılmış toplumsal haklardaki budamaları sonucu geçim düzeylerinin azalması sürüyor ve hatta hızlanıyor.

Bugün genel hoşnutsuzluğun altında yatan ciddi nedenlerden birkaçı da bunlardır. Bunlar varoldukça, bunlar sürdükçe iktidarın her yeni hamlesinde başkaldırı randevusuna gelecektir.

Fransa’da emekçiler kazanılmış haklar için yüzyıllardan bu yana ödedikleri faturaları unutmuyorlar, unutmazlar : Çünkü burada

emekçilik babadan oğula, anadan kıza berdevam. Ve her aile geçmiş deneyimlerin aynı zamanda saklandığı birer ortak hafıza rolünü oynuyor.

“Hafıza silici” rolü için kullanılan televizyon kanalları ortak hafızayı çizemiyor. İktidarın unuttuğu noktalardan biri de mutlaka budur.

POLİS POLİSE KARŞI

Toplumsal mücadeleler tarihi üzerine çalışanlar bilirler : Fransa’da bir gösteri ve yürüyüşe katılanların aşağı yukarı gerçek toplam sayısını bulmak

için İçişleri Bakanlığı’nın yani polisin rakamlarıyla düzenleyicilerinkiler toplanır ikiye bölünürdü. Bu artık mazide kaldı. Çünkü eski bir İçişleri Bakanı olan bugünkü cumhurbaşkanının polisi alıştırdığı “yöntemle” (aklı başında olanlar için meçhul !) birkaç yıldan beri ve bugün polisin verdiği rakamlar akıl almayacak derecede komik. Paris’te bu rakamlara kargalar bile gülüyor. İşte birkaç örnek : 12 Ekimdeki gösteriler için polis Paris için 89 bin rakamını verdi. Sendikacılar 330 bin. Marsilya için polis 24500 rakamını verdi sendikacılar 230 bin. Aradaki farklar müthiş. Marsilya’da neredeyse on kez daha az gösteriliyor. Toplam katılımcı rakamı olarak polis 1230000 dedi. Sendikacılar üç buçuk milyon.

Polisin verdiği rakamlardaki teferruat, yani beş yüzler filan epey garip: O bin, o beş yüz, o dokuz bin, o teferruat nasıl hesaplandı ? Gösterilere katılanlar gördüler. Biz de Paris’te saptadık : Katılım polisin verdiği rakamlardan kat kat fazlaydı. Polisin rakamları bu denli düşük göstermesi sonucu gerçek katılımcı

sayısını artık bizzat saptamak gerekiyor. Veya sendikacıların verdiği rakamlara inanmalı. Kanımca sendikacıların rakamları gerçekten çok uzak değil. Gerçek rakam sendikacıların verdiğiinden belki biraz az olabilir ama çok az da değil.

Peki, polisin verdiği rakamları ne yapacağız ? Biz gülüp geçiyoruz. Ama Unité SGP Police isimli polis sendikası bu işe fena halde “bozuldu” ve “Polis’in alay konusu olmasını önlemek istiyorsanız yalan yanlış rakamlar yayınlamaktan vazgeçin” diye çevirilebilecek bir bildiri yayınladı. Fena mı ? Değil.

Şunu da eklemeli : 12 Ekimdeki gösteri ve yürüyüşlere sendikalı polisler de katıldılar onlar da emeklilik haklarını savundular. (Bu konuda daha ayrıntılı bilgi için www.sgp-fo.com sitesine bakılabilir. Fotolar tek başlarına konuşuyor. İlle Fransızca bilmek gerekmiyor.)

Polisin polise karşıtlığı bununla bitmiyor.

Kimi kez gösteri ve yürüyüş bitiminde gerçek anlamda Anarşistler CRS’lerle (“Toplum Polisi”) çatışmak, birkaç vitrin parçalamak ve böylece “tüketim toplumuna ve onu korumak isteyenlere karşı” olduklarını göstermek

isterler. 12 Ekimde de öyle oldu : Bastille Meydanı’nda günümüzün “Baldırı

Çıplakları” CRS’lerle çatıştılar. Canal Plus televizyonundan bir gazeteci ile TF1’den bir ses alıcısı da CRS’lerden darbe yediler. Polislerin bu saldırganlığı kameralarca kaydedildi. Birçok gazetenin internet sitesinden izlenebilir. Bunun üzerine Paris Emniyet Müdürlüğü CRS’lerin sorumlğunun saptanması için İGS’ye (“Polislerin Polisi”) başvurdu. “Suçlular” mutlaka bulunacak, çünkü görüntülerde sabit. Alacakları ceza merak

ediliyor. Yoksa cumhurbaşkanı araya girip “Benim çocuklarıma ceza veremezsiniz !” mi diyecek ? Göreceğiz.

EVET İŞÇİ SINIFI VAR

Ama bugün gözler oraya değil işçi sınıfına ve mücadelesine dönük : Paris’te, Fransa’da ve ötelerdeki.

Evet çünkü Fransa’daki eylemlerle aynı saatlerde, Paris’ten ve Toulouse’dan binlerce kilometre uzakta Şili nam ülkede 33 maden işçisinin iki aydan fazla

süre yeraltında imece usulü yaşayıp, imece usulü birbirlerine destek olmaları ve nihayet yer yüzüne çıkmalarına tanık olduk. Canlı yayınlarda. Bu da bize “Evet işçi sınıfı diye bir sınıf var” dedirtiyor. O koşullarda birbirine destek olan, birlikte yaşam mücadelesi vermek için örgütlenen, yeni tür dayanışma yöntemleri yaratan ve birlikte kurtulan bu insanlarda demek ki ortak bir şeyler bulunuyor. Başka kimler o koşullarda, o biçimde yaşayabilir ve kurtulabilirdi ? Başka kimler ?

Fransa işçi sınıfı ve onun gelecekteki üyeleri günümüzün liselileri, öğrencileri ve gençleri hep birlikte ve hep bir ağızdan cumhurbaşkanına “Diz çöktüreceğiz sana !” diyorlar ve bunun için eylemlerini sürdürüyorlar... Eylemleri gittikçe radikalleşiyor. Gittikçe kararlı biçimler alıyor... Artık Bastille-Nation veya Montparnasse-Bastille arasında yürümekle, gösteri yapmakla ve sloganlarla yetinilmeyecek...

Seçim sandıkları konuşmalı. Ve yurttaşlar.

(14 Ekim 2010’da yazıldı.)

PARİS KOMÜNÜ : 2011'DE 140. YIL KUTLAMALARI

1871'den bugüne tam yüz kırk yıl geçti. Evet tam yüz kırk yıl oldu Paris Komünü'nün toplumsal mücadeleler ve siyasi tarihteki yerini alalı. Paris Komünü birçok açıdan deneyimler ve dünya kadar dersle doludur. Emekçilerin iktidardaki ilk adımlarından biri olarak o günlerden bugünlere birçok siyasi lideri, toplumsal mücadeleyi, siyasi partileri, işçi hareketini ve kadın hareketini etkiledi.

Bu açılardan ve bilhassa bir yandan Paris'i kuşatan Prusya ordusuna karşı duruşuyla öte yandan Versailles'a kaçmak zorunda kalmış Fransa hükümetinin askerleriyle silahlı çatışmalarıyla 20. yüzyılın ihtilallerine öncülük etmiştir. İhtilaller tarihinde en önemli yerlerden birini almıştır.

Dolayısıyla her yıl anılmayı hak ediyor. Her yıl anılıyor da. Her 28 Mayıs'ta Père Lachaise Mezarlığı'nda "Le Mur des Fédérés"ye yürüyüş düzenlenir örneğin. 1971'de 100. Yıldönümü vesilesiyle görkemli gösteriler, bilimsel toplantılar ve dünya kadar eylem yapıldığını da anımsatmak isterim.

Bu yıl, 2011'de, ise 140. yıldönümü vesilesiyle anılmayı daha çok hak ediyor. Burada niyetim Paris Komünü üzerine ayrıntılı şeyler yazmak değil. Bu konuda dünya kadar makale, kitap ve bilimsel araştırma bulunuyor. Benim de yıllardan beri zaman zaman bu konuda yazdığım oldu. Belki önümüzdeki günlerde yeniden yeni şeyler de yazabilirim. Şimdilik 140. Yıldönümü vesilesiyle Paris'te düzenlenecek tiyatro, konferans ve sergi gibi eylemlerin birkaçından söz etmek istiyorum. Hani yolunuz düşerse siz de ugrayın, birazdan adını anacaklarımın internet sitelerinden daha ayrıntılı bilgileri edinebiliriz umuduyla.

Önce “Les Amis de la Commune de Paris” derneği tiyatro topluluğunun 18 Mart 2011’deki oyunundan söz etmeliyim : Paris Anakent Belediye binası önünde açık havada sunulacak gösteride Paris Komünü’nün en ilginç olayları sergilenecek. Oyun saat 17 ile 20 arasında birkaç kez oynanacak. Parisliler, Paris’ten geçenler ve mutlaka turistler de Fransa ve giderek dünya tarihinde önemli bir yere sahip 72 günlük olağanüstü serüveni, eylemler dizisini, emekçi iktidarını, iktidardaki emekçilerin aldıkları devrimci ve son derece yenilikçi kararları, yürürlüğe koydukları yasaları anımsayacaklar veya, belki bir kısmı için, ilk kez öğrenecekler. Yerinden yönetimin, yurttaşların bizzat yönettiği iktidarın, demokratik ve toplumsal cumhuriyetin, emekçi iktidarının önemi bir kez daha anlaşılacak.

1871’de Paris Komünü yanında aynı günlerde Lyon ve Marsilya başta birçok başka kentte de komünlerin kent boyutunda iktidarı aldıklarını burada hatırlamalıyız.

18 Mart 2011’deki anma eyleminde tiyatro oyunu yanında rock konserleri, dönemin halkçı ezgileri ve türküleri dinlenebilecek.

Komün’e ilişkin yapıtların sergilendiği standlardan kitap, broşür ve belgeler satın alınabilecek.

Bu vesileyle arşivlerdeki araştırmalar sırasında bir şans eseri olarak bulunan “L’Hymne des Travailleurs” (“Emekçilerin Marşı”) da 140 yıl sonra ilk kez seslendirilecek.

Aynı gün Anakent Belediye’sinde “La Commune de Paris, la capitale insurgée” (“Paris Komünü, başkaldıran başkent”) sergisi açılacak. Sergi 28 Mayıs 2011’e kadar sürecek. Giriş ücretsiz. Tarihsel dizim izlenerek düzenlenen sergide Paris halkının ayaklanması, Komünü’nün ilanı, en önde gelen kadın ve erkek komünarlar, barikatlar, barikatların inşası, barikatlarda çarpışan

kadın, erkek ve çocuklar, Versailles'a sığınmış Thiers hükümetinin emrindeki ordunun Komün'ü içten ve saldırılarla Paris'te vurması, bir hafta süren kanlı katliam dizisi (Seine Nehri günlerce kan kırmızı aktı kardeşlerim, inanılması zor belki ama 20. yüzyıl soykırımlarının ilki Paris'te Versailles'lı katillerce yapıldı), canını kurtaranların ihbar edilmeleri, yakalananların tutuklanmaları, duruşmalar sonrasında ağır cezalar verilmesi, birçoğunun Yeni Kaledonya'ya sürgün edilmesi. İhtilalci düşüncenin Pasifik Okyanusu'ndaki Fransız sömürmesine taşınması... Orada Louise Michel ve yoldaşlarının yerli halkla dostluğu, bu arada kimi komünarın firarı... Hepsi evet hepsi sergide adım adım, tablo tablo izlenebilecek... Orijinal ve son derece önemli birçok belge de sergilenecek.

"La Commune – Une Histoire Moderne" ("Komün – Modern Bir Tarih") isimli başka bir sergi ise 30 Mayıs'ta Salle des Cordeliers'de açılacak (15, rue de L'École-de-Médecine, metro : Odéon). Bu sergi de ücretsiz ve 19 Haziran'a kadar sürecek.

Komün denince hemen Paris akla geliyor. Biraz önce vurguladığım gibi Fransa'nın birçok kentinde de komünler kurulmasına rağmen. Paris'teki komün sanki hep canlıdır : Bugün hemen hemen her sokakta, her meydana, her cadde ve bulvarda komünarların seslerini duymak, onlarla iki satır sohbet etmek, bir-iki haber alıp vermek mümkün. Paris Komünü 19. yüzyılın sonunda düzenlendi ama günümüzde hâlâ izlerini bulabiliyoruz. Komünü ve anısını, komünarları ve düşüncelerini sürekli kılan da aynı zamanda budur : Mekan birliği. Paris'teykeniz hele her gün bir komünarla dolaşabilir, her gün bir komünarla karşılaşıp bir kahve içebilirsiniz. Her gün bak şurada Louise Michel öğretmenlik yaptı, şurada ilk kurşunu sıktı. Şurada vuruldu ama ölmedi. Aaa şurada adını taşıyan bir sokak, burada bir meydan, biraz ileride bir metro

durağı var diyebilirsiniz çünkü. Paris ve halkı da hani vefakârdır, unutmaz tarihi yüzlerini ve bağına basar onları.

Paris'in kimi ilçesinde ise komünarların anıları daha derindir. Bugün kimi ilçe belediyesinin sergilerle, konferanslarla anmaya katılması bundan : 13. Arrondissement (ilçe) belediyesinde örneğin "La Commune de Paris dans le 13e arrondissement" başlıklı bir sergi düzenleniyor : 21 Marttan 1 Nisan 2011'e kadar.

14. Arrondissement belediyesi "Les femmes et la Commune" ("Kadınlar ve Komün") başlıklı bir sergi açıyor : 21 Marttan 26 Marta kadar. Kadınların seyirci değil oyuncu olarak siyaset sahnesinde yerlerini aldıkları tarihi dönemeçlerden biri olarak Komün son derece dikkat çekicidir. Komün kadınların siyaset sahnesinde en önemli rolleri oynadıkları tarihi dilimlerden biridir ve 20. yüzyılın kadın mücadelelerinin öncülüdür.

Paris dışındaki birçok kent ve kasabada da Komün'ü anma eylemleri düzenleniyor :

Bunlardan Narbonne kentinde 24, 25 ve 26 Mart 2011'de Belediye Binası'nda (Hôtel de Ville) düzenlenecek olan uluslararası kollokyumu bilhassa duyurmak istiyorum : Kollokyumda komünün eğitim alanında yaptıkları, komün hareketinin ulusal boyutu, arşivlerdeki komün, Bordeaux, Lyon ve benzeri kentlerdeki komünler ve özellikleri, komüne katkısı olan yabancılar ve yaptıkları, komün sonrasındaki zorunlu göç, sürgün, baskılar, devlet terörizmi, hapishaneler, zindanlar, komünün diğer ülkelerdeki ilericiler ve ihtilalciler tarafından değerlendirilmesi, komünün sonraki ihtilallere etkisi ve benzeri birçok ve son derece önemli konulara değinilecek. Her biri kendi alanında uzman, yetenekli bilim kadın ve adamlarının sunacakları tebligler mutlaka yeni şeyler getirecekler, söyleyecekler.

Her yerde bir anma toplantısı, bir sergi, bir konferans düzenlenecek. Mart ayı ve hemen sonrasında yıl sonuna kadar Paris Komünü bayrağı Fransa'da dalgalanacak yeniden. Böylece komün, komünarların yaptıkları ve siyasi, toplumsal, demokratik mirası bir kez daha anlatılacak : Dinle devlet işlerinin ayrılması (hani burada ve başka yerde tam da zamanıdır denilecek konu), laik ve ücretsiz öğrenim, ölüm cezasının kaldırılması, özyönetim, çalışma hakkının tanınması (Fransa'da ilk Çalışma Bakanlığı Komün yönetiminde kuruldu, bakanlığa Macar ihtilalci Léo Frankel seçildi), her alanda kadın ve erkek eşitliği, halkın bizzat kendini yönetmesi, emekçilerin toplumsal haklarının tümüyle tanınması...

28 Mayıs Paris Komünü'nün son günüydü, her yıl olduğu gibi, bu yıl da 28 Mayıs'ta Père Lachaise Mezarlığı'ndaki Paris'in en yüksek tepelerinden birinde bulunan Le Mur des Fédérés'ye hep birlikte yapacağımız yürüyüşle coşkulu ve duygusal bir ivme kazanacak, Komün deneyim ve dersleriyle yarınlarımızdan umutlu.

Komünarlar son kurşunu bu tepeden atmışlardı. 140 yıl geçti aradan sesi hala kulaklarımızda kardeşlerim.

M. ŞEHMUS GÜZEL

FRANSA SİYASETİNE GİRİŞ

KİTAP ÜÇ

PATRONLARIN CUMHURBAŞKANI, YOLSUZLUK, YOKSULLUK

ekitap.aqorum.com